ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروييشيان

1000 Լ.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 167 (19467) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1996 10 ԷՋ

ՍԻՄԻԹԻՍ ՅԱՂԹԱԿԱՆ, ԷՎԷՐԹ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻ

ԱԹԷՆՔ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ).- Յունաստանի խորհրդարանական կանխահաս ընտրութիւնները տեղի ունեցան Կիրակի օր եւ վարչապետ Քոսթաս Սիմիթիս յայտարարեց, որ իր Ընկերվարական կուսակցութիւնը «մեծ յաղթանակ մը» տարած է:

Ընդդիմադիր պահպանողականներուն ղեկավարը՝ Միլթիատէս Էվէրթ ընդունեց պարտութիւնը եւ ըսաւ, որ կը հրաժարի Նոր Ժողովրդավար Կուսակցութեան ղեկավարի պաշտօնէն:

Des Prix Frais pour un Été Chaud

tapiama Le monde du tapis

60%

.Rabais jusqu'à 60%
.Paiement échelonné sur 10 mois
.Sans intérêts, sans 1er versement

Tapis: Persan-Chinois-Européens-Moquettes-Papiers peints

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՀԱՆՋԻՆ ՎՐԱՅ ԺՈՂՈՎԻՆ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԱՄԼՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆԵՑ ՋԻՆԱԴՈՒԼԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԸԸ

Իսրայէլ կը փորձէ մէկ կողմէ խաղաղասէրի դիմակով ներկայանալ միջազգային ընտանիքին, իսկ միւս կողմէ, անշեղօրէն կը շարունակէ ռազմատենչ իր ընթացքը, ճնշումներու թիրախ ընտրելով յատկապէս Լիբանանը:

Անցեալ շաբթուան կէսերուն Հարաւի վրայ ծայր տուած իսրայէլեան յարձակումներն ու Հարաւի դիմադրութեան հետ ճակատումները Շաբաթ օր նոր գագաթնակէտ մը նուաճեցին եւ ահագանգային յայտարարութիւններով արձագանգեցին լիբանանեան ու արաբական շրջանակներու մէջ: Այդ բոլորը տեղի կ'ունենային գինադուլի յանձնախումբին ժողովէն քանի մը ժամ առաջ: Երէկ, յանձնախումբը աւելի քան 4 ժամ տեւողութեամբ ժողով մը գումարեց, բայց չյաջողեցաւ սպառիչ քննութիւն կատարել, որովհետեւ Իսրայէլեան պատուիրակութիւնը, Եմ Քիփուրի տօնը պատրուակելով, առաջարկեց ժողովը շարունակել վաղը (մանրամասնութիւնները՝ 2րդ էջ):

Լիբանանի քաղաքական շրջանակները կը նկատեն, որ այս ճնշումներով, Իսրայէլ կը փորձէ իր ծրագիրները յառաջ քշել ի հեճուկս Լիբանանի եւ Սուրիոյ:

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԸ՝ «ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ»

ԻՍՐԱՅԷԼ ՊԱՏԵՐԱԶՄ Չ'ՈՒԶԵՐ

Կ'ԸՍԷ ԻՑՀԱՔ ՄՈՐՏԵԽԱՅ

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Իցհաք Մորտեխայ երէկ գգուշացուց Սուրիոյ նախագահ Հաֆէզ Ասատը, դիտել տալով, որ Իսրայէլ կօրաւոր է եւ կրնայ դէմ դնել որեւէ մարտահրաւէրի:

«Եռեռթ Ահրոնոթ» թերթին կողմէ հրատարակուած հարցազրոյցի մը մէջ, Մորտեխայ յայտնեց, որ Իսրայէլ հետաքրքրուած եւ խանդավառ չէ Սուրիոյ հետ պատերազմով մը, այլ կ'ուզէ սպառիչ կերպով բանակցիլ:

23 տարի առաջ, Սուրիա եւ Եգիպտոս հրէական Նոր տարուան օրը (Եմ Քիփուր) յարձակում գործեցին Իսրայէլի վրայ: Մորտեխայ անդրադարձաւ 1973ի յարձակումին, խոստովանելով որ Իսրայէլ անակնկալի եկած էր եւ գոհեր տուած: Այս հանգրուանին, սակայն Մորտեխայ շատ բարձր չի նկատեր պատերազմի մը հաւանականութիւնը Սուրիոյ հետ, թէեւ սուրիական ուժերը շարժումի մէջ են եւ աւելի կեդրոնացած Կոլանի մօտ:

Սուրիա, իր կարգին, կ'ըսէ որ Լիբանանի մէջ իր ուժերու վերադասաւորումը արդիւնք էր իսրայէլեան յաճախակի սպառնալիքներուն: Դամասկոս կը շեշտէ նաեւ, որ այս շարժումը պաշտպանողական բնոյթ ունի: Տեղեկատուութեան նախարար Մոհամէտ Սալման նկատել տուաւ, որ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու ուժի եւ սպառնալիքի լեզուով կը խօսի ամէն առիթի:

(ՌԻՈԹԸՐ)

THE CAPTAIN'S CHOICE

Սկովտիական CAPTAIN SCOTT Ուիսքին կը զատորոշուի բոլորէն, որովհետեւ կը պատրաստուի ամէնէն ընտիր հատիկներէն եւ Սկովտիոյ մէջ երեք տարի կը պահուի կաղնիի փայտէ յատկապէս շինուած տակառներու մէջ: Դուք կրնաք սկովտիական այս ուիսքին համտեսել շատ յարմար սակերով:
Սկովտիական CAPTAIN SCOTT ՈՒԻՍՔԻՆ Լիբանան կը ներածուի փայտեայ յատուկ տակառներով եւ շիշերու մէջ կը լեցուի սկովտիացի մասնագէտներու հսկողութեան տակ, յատուկ գործարանի մը մէջ: Հետեւաբար, անոր որակը ընդմիշտ ապահովուած է:

CAPTAIN SCOTT ուիսքին պերճանք մըն է, որ կը տարածուի ամբողջ աշխարհին վրայ:

ՆԱԵՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԷՏԵՐՈՒ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄՈՎ

ՆԱԽԱԳԱՀ Լ. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ Ի ՆՊԱՍՏ ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԻՒՆ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Բազմաթիւ հայորդիներ, Պէյրութէն եւ Հալէպէն, երէկ յետմիջօրէէն սկսեալ եւ մինչեւ գիշերուան ուշ ժամերը հեռաձայնեցին «Ազդակ»ի խմբագրատունը, իմանալու համար, թէ ինչպէ՞ս կ'ընթանան Հայաստանի նախագահական ընտրութիւնները: Անոնց «արտերկրացի» ըլլալը արգելք չէր որ մօտէն հետեւէին հայրենիքի ճակատագիրին համար բախտորոշ նշանակութիւն ունեցող քաղաքական այս դէպքին...

Մինչեւ երեկոյեան ժամերը, հաղորդուած տեղեկութիւնները շատ սահմանափակ էին. աւելի ուշ, քուէարկութեան կեդրոններուն փակման ժամերուն, Երեւանէն տրուած հայկական եւ միջազգային լրատու գործակալութեանց տեղեկութիւնները «հարուստ» էին այնպիսի տեղեկութիւններով, որոնց ճիշդ ըլլալը պիտի չցանկար ոեւէ հայ, բայց փաստերը ներկայ էին: Եւ այդ տեղեկութիւնները կը հաստատէին, թէ այժմուն նախագահին ի նպաստ աղաղակող խարդախութիւններ տեղի ունեցած են գրեթէ ամէն տեղ, եւ այդ՝ միջազգային դէտերու իսկ հաստատումով...

ԴԱՆԴԱՂ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի նախագահի առաջին ուղղակի ընտրութիւնները տեղի ունեցան երէկ, առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ գիշերուան ժամը 9 (Երեւանի ժամանակացոյցով): Ուշ գիշերին հաղորդուած հեռագրայուրերը հաւաստեցին այն նախատեսութիւնները, թէ առաջին արդիւնքներուն համար պէտք է սպասել առնուազն մինչեւ այսօր՝ Երկուշաբթի:

Երեւանի ձայնասփիւռը գիշերուան ժամը 10ին քանի մը նախադասութեամբ տուաւ ընտրութեանց լուրը: Ան բաւականացաւ յայտնելով, որ Հայաստանի մէջ նախագահի ընտրութեան օրն էր եւ թուեց 4 թեկնածուներուն անունները:

Երեւանի լրատու այլ աղբիւրներ եւ «Ռէօթրը» եղան աւելի առատաձեռն: Անոնք հաղորդեցին, որ քուէարկութիւնը մինչեւ յետմիջօրէի ժամերը ընթացած է դանդաղ. ժամը 14ին, քուէարկած էին 2.21 միլիոն քուէարկողներուն հագիւ 25 առ հարիւրը: Աւելի ուշ, թիւը աւելցած է: Միջազգային կազմակերպութիւններ ներկայացնող 95 դէտեր հետեւած են ընտրութիւններուն, ստուգելու համար թէ անոնք որքա՞ն արդար կ'ըլլան: Դէտերը կը խոստանան վաղը հրապարակել իրենց նկատողութիւնները:

ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նախագահ Լ. Տէր Պետրոսեան քուէարկեց առաւօտեան. ան ինքնավստահ էր, որ յաղթական դուրս պիտի գայ: Ան ըսած էր, որ եթէ Վ. Մանուկեան շահի՝ երկիրը պիտի իյնայ «անիշխանութեան եւ բռնատիրութեան ոլորապտոյտին մէջ»: Նախագահին գլխաւոր մրցակիցը՝ Վ. Մանուկեան, որ քուէարկեց Գրողներու Միութեան Տան մէջ, ըսաւ, որ «ժողովուրդը գիտէ թէ ի՛նչ տեղի կ'ունենայ երկրին մէջ, հետեւաբար, պիտի քուէարկէ ի խնդիր աւելի լաւ կենսամակարդակի»: «Ռէօթրը» կ'ըսէ, որ երկրի տնտեսական ծանր վիճակին ի տես, կարելի է ըսել, որ Վ. Մանուկեան իրապէս յոյս ունի յաջողելու:

Երրորդ թեկնածուն՝ համայնավար Սերգէյ Պատայեան յայտնապէս յոյս չունի լաւ արդիւնք ձեռք բերելու: Քուէարկելէ ետք, ան կոչ ուղղած է, որ ժողովուրդը քուէ չտայ ոեւէ թեկնածուի, որ Բ. փուլին կը հասնի... Իսկ Աշոտ Մանուչարեան, ըստ «Ռէօթրը»ի, յայտնապէս վերջին պահուն հրաժարած է ընտրապայքարէ եւ իր հետեւորդներուն կոչ ուղղած է որ քուէ տան Վ. Մանուկեանի:

Քուէարկողներու տեսակէտները խառն էին եւ պերճախօս. 70ամեայ ծերունի մը ըսած է, որ քուէն տուած է այժմուն նախագահին. «ինք սկսաւ, թող ինք վերջացնէ», ըսած է Սեղա Խաչատուրովա, ձեռնափայտին յենած: Իսկ 37ամեայ հայր մը ըսած է, որ թէեւ Լ. Տէր Պետրոսեան լաւ մարդ է եւ ինք անոր թիկունքէր 5 տարիէ ի վեր, «սակայն հիմա ամէն մարդ աղքատ է. ես ու կինս 5 տարիէ ի վեր կայուն գործ չունինք»: Ան քուէարկած է Վ. Մանուկեանի:

Վ. Մանուկեանի գրասենեակն ու միջազգային կարգ մը դէտեր արձանագրած են խարդախութեան դէպքեր, որոնք յայտնապէս եղած են համատարած: Անոնցմէ կարելի է առանձնացնել մէկ քանին:

Երեւանի մէջ թէ այլուր, պետական մեքենային մարդիկը քուէարկողներուն ստիպած են քուէ տալ այժմու նախագահին, այլապէս անոնց թղթիկը սրնտուկ չէ հասած...

Ոստիկաններ ամբողջ ջոկատներով իրենց հրամանատարներուն հրահանգը գործադրած են, քուէարկելով Լ. Տէր Պետրոսեանի: Անոնք խումբ-խումբ տարուած են տարբեր կեդրոններ եւ քուէարկած են քանի մը անգամ...

Կարգ մը սնտուկներու մէջ «կուրօրէն» քուէաթերթիկներ նետուած են մեծ տրցակներով:

Կարգ մը կեդրոններէ Վ. Մանուկեանի ներկայացուցիչները դուրս դրուած են (մէկը ծեծուած է), որովհետեւ կը կրկին Վ. Մանուկեանի անունով կրծքաքարտեր: Այս արարքը Մանուկեանի ի նպաստ քարոզչութիւն սեպուած է:

Ապօրինութիւն մը նկարող լրագրողի մը մեքենան գրաւուած է Երեւանի մէջ: Մաֆիան «միջամտութիւն» չի սիրեր...

Եթէ թեկնածուներէն մէկը չստանայ քուէներուն գոնէ 50 առ հարիւրը, առաւելագոյն քուէ ստացող 2 թեկնածուները պիտի մրցակցին 15 օր ետք:

2

ՀԱԿԱՌԱԿ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊԱՏԺԱՄԾՈՅՆԵՐՈՒՆ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ «ԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ» ԲԱՐԵՓՈԽԵԼՈՒ ՅՈՅՍ ՉԿԱՅ

ՊՈԼԻՍ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիոյ մարդկային իրաւանց խախտում մարգը դարձեալ լուսարձակի տակ առնուած է, անոր յատկացուելիք օժանդակութիւնները խափանելու Եւրոպական Խորհրդարանին որոշումէն ետք, սակայն մեկնաբաններ եւ մարդկային իրաւանց պաշտպան խմբակներ որեւէ յառաջդիմութիւն չեն ակնկալեր:

Լեւէնթ Թիւգէլ, որ թրդթակից Մեթին Կոքթեփէի ընտանիքը ներկայացնող փաստաբաններէն մէկն է, կ'ըսէ, թէ Թուրքիոյ մէջ մարդկային իրաւանց մարգը աղէտալի վիճակ կը ներկայացնէ: Ան կ'աւելցնէ, որ եւրոպական որոշումը ոչինչ պիտի փոխէ: Թուրքիա իր ընթացքը պիտի շարունակէ, ինչպէս որ յարմար կը տեսնէ: Թղթակիցը Յունուարին ոստիկանութեան կողմէ ծեծի տակ սպաննուած էր:

Եւրոպական Խորհրդարան, գայրացած այն երեւոյթէն, որ Թուրքիա մարդկային իրաւանց իր մարգը բարելաւելու իր խոստումները դրժած է, Հինգշաբթի օր որոշած էր խափանել միլիոնաւոր տոլարներու հասնող օժանդակութեանց յատկացումը:

Արեւմուտքցի դիւանագէտ մը յայտնած է, թէ մաքսատնային միութեան հաստատումէն ի վեր (Յունուար 1996), Թուրքիա կը թուի դարձեալ «իր վատ սովորութիւններուն մէջ ինկած ըլլալ, նոյնիսկ կացութիւնը կը թուի աւելի վատթարացած ըլլալ»:

Մինչ արտաքին գործոց նախարար Թանսու Չիլէր կ'ըսէ, թէ Եւրոպական Խորհրդարանին որոշումը անկողմնակալ չէ, Թուրք մարդկային իրաւանց պաշտպաններ գօրավիգ կը կանգնին անոր:

Սկսելով ապրելու իրաւունքէն, հիմնական բոլոր իրաւունքները կ'ոտնակոխուին եւ ասիկա հետզհետէ աւելի հետեւողական դարձեալ լուսարձակի տակ առնուած է, անոր մարգը բարելաւելու իր խոստումները դրժած է, Հինգշաբթի օր որոշած էր խափանել միլիոնաւոր տոլարներու հասնող օժանդակութեանց յատկացումը:

Արեւմուտքցի դիւանագէտ մը յայտնած է, թէ մաքսատնային միութեան հաստատումէն ի վեր (Յունուար 1996), Թուրքիա կը թուի դարձեալ «իր վատ սովորութիւններուն մէջ ինկած ըլլալ, նոյնիսկ կացութիւնը կը թուի աւելի վատթարացած ըլլալ»:

Մինչ արտաքին գործոց նախարար Թանսու Չիլէր կ'ըսէ, թէ Եւրոպական Խորհրդարանին որոշումը անկողմնակալ չէ, Թուրք մարդկային իրաւանց պաշտպաններ գօրավիգ կը կանգնին անոր:

Սկսելով ապրելու իրաւունքէն, հիմնական բոլոր իրաւունքները կ'ոտնակոխուին եւ ասիկա հետզհետէ աւելի հետեւողական

ԹՈՒՐՔԻԱ - ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԱՊԵՐԸ՝ ԱՆԽԱԽՏ

ԿԸ ՅԱՅՏԱԲԱՐԷ ՏԵՄԻՐԷԼ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ կիրակի օր յայտնեց, որ Իսրայէլի հետ Փետրուարին ստորագրուած մարգումի եւ պաշտպանութեան համաձայնագիրները հաստատ եւ անփոփոխ կը մնան, հակառակ անոր, որ իսլամական կառավարութիւն մը կազմուած է Անգարայի մէջ:

Իսրայէլեան «Հաարէց» օրաթերթին մէջ լոյս տեսած հարցազրոյցի մը առիթով, Տեմիրէլ կ'ըսէ, որ Իսրայէլի հետ գինուորական եւ այլ մարգերու մէջ գործակցութիւնը պիտի շարունակուի: Ան կ'աւելցնէ, որ Թուրքիոյ արտաքին քաղաքականութեան սկզբունքներն ալ անփոփոխ կը մնան:

Խօսելով Նեճմէտտին Էրպաքանի կառավարութեան մասին, Տեմիրէլ դիտել տուաւ, որ սխալ է «իսլամական» որակումը տալ անոր, որովհետեւ անիկա կառավարական ընկերակցութիւն մըն է, որուն կը մասնակցին խորհրդարանական երկու մեծ կուսակցութիւններ:

ԱՆՍԱՐ ԽՈՆԱՐՀԵՑԱՒ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՌՋԵՒ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցչական խումբը երեկ յիշատակելի յաղթանակ մը արձանագրեց Լիբանանի ախոյեան Անսարի վրայ, «Վայսրոյ» բաժակի մրցաշարքին գծով զայն պարտութեան մատնելով 2-0 արդիւնքով:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի յաղթանակին կերտիչը միայն Վարդան Ղազարեանը չէր իր նշանակած 2 անվիճելի կոլերով, այլ ամբողջ խումբը, ներառեալ՝ բերդապան Սագոն, որ վերջին վայրկեաններուն պարտութեան մատնեց նաեւ ... իրաւարարը, որ անտեղի *փենալթի* մը շնորհած էր Անսարի *(մանրամասնութիւնները՝ 3րդ էջ):*

«ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ ՀՈԳԵԲՈՅԺԻ ՊԷՏՔ ՈՒՆԻ»

ԴԱՀԻՐԷ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ).- Եգիպտացի պաշտօնատար մը Կիրակի օր ըսաւ, որ միայն հոգեբոյժ մը կրնայ օգնել Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի, որպէսզի ձերբազատի Իսրայէլի ապահովութեան մասին իր մղձաւանջային բարդոյթէն:

Արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատարներէն Ատէլ Սաֆթի ըսաւ, որ իսրայէլացի վարչապետը խղճալի վախ մը ունի ապահովութեան հարցին գծով, այս հարցը բանակցութեան սեղանի վրայ չի լուծուիր, այլ՝ հոգեբոյժի մը միջոցով:

«ԵՐ ՄԻ ՏԱՆԻՐ ՉԱՇԽ Ի ՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆ»

Վ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԵՒ Ա. ՍԱՀԱԿԵԱՆ ԿԸ ՊԱՐՍԱՒԵՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Երեւանէն տրուած հեռագրայուր մը ցոյց կու տայ, որ նախագահական ընտրութիւններու նախօրեակին ինքգինք նեղ կացութեան մէջ գտնող իշխանութիւնը չէ վարանած անգամ մը եւս «թնդանօթները» լարելու Դաշնակցութեան դէմ:

Պատկերասփռուած հարցազրոյցի մը պահուն, Հինգշաբթի գիշեր, պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեան յայտարարած է, որ Համբարձում Գալըստեանի սպանութիւնը կազմակերպուած էր Հ.Յ.Դաշնակցութեան կողմէ: Իրրեւ «փաստ», ան ըսած է որ Գալըստեանի եղբայրը իրեն ըսած է որ ճանչցած է սպաննողը: Իշխանութիւնները ոչ միայն ցարդ չեն ձերբակալած «ճանչցուած»ը, այլ Միքայէլ Մանուկեանը ամբողջ տարի մը ի գուր բանտարկելէ ետք ստիպուած եղան ազատ արձակելու: Իրրեւ երկրորդ «փաստ», Վ. Սարգիսեան ըսած է, որ Վ. Յովհաննէսեանի հետ գրոյցի մը պահուն, իր մէկ հարցումին, ան ոչ «այո», ոչ ալ «ոչ» պատասխաներ է: Վ. Մանուկեան նաեւ կրկնած է յեղաշրջումի ծրագիրի եւ «Դրօ»ի պատմութիւնները եւ ըսած է որ իշխանութիւնը երկիրը փրկած է «քաղաքացիական մեծ պատերազմէ»:

Խորհրդարանի փոխ նախագահ Արա Սահակեան այլ բեմադրութեամբ կատարած է իր պարսաւանքը ան «Հայք»ի ըսած է, որ ընտրապայքարը ոչ թէ Լ. Տէր Պետրոսեան - Վ. Մանուկեան գիծի վրայէ է, այլ «կը միտի ռիւրոյականները Հայաստան բերել»:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԳԾՈՎ

ՔԼԻՆԹԸՆ ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՍՐԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Կ'ԸՆԷ

Խորհրդարանական Ֆրէնք Փալոնի ուղղուած 13 Մեպտեմբեր թուակիր նամակի մը մէջ, նախագահ Պիլ Քլինթըն կը հաւաստէ, որ Միացեալ Նահանգներ չեկոք դիրք ունին Ղարաբաղի տագնապին նկատմամբ եւ կ'ուզեն, որ տագնապը լուծուի խաղաղ բանակցութեանց ճամբով: «Պիտի դատապարտենք որեւէ յարձակողական քայլ եւ պիտի ողջունենք խաղաղ լուծումի տանող որեւէ նախաձեռնութիւն», կ'ըսէ նախագահը՝ իր նամակին մէջ:

Այս տեղեկութիւնները հաղորդող Հ.Յ.Դ. Հայ Դատի Ամերիկայի Յանձնախումբի մէկ հեռագրայուրը կ'աւելցնէ, որ նախագահին այս հաւաստիքը կու գայ անուղղակիօրէն սրբագրելու արտաքին գործոց նախարարութեան բաներեր Նիքըլաս Պըրնզի այն ակնարկութիւնը, թէ Միացեալ Նահանգներ գօրավիգ են Ագրպէյճանի ամբողջականութեան պահպանման: Արդարեւ, Քլինթըն իր նամակին մէջ նշած է, որ ամերիկեան օժանդակութիւն պիտի տրամադրուի Ղարաբաղին, իրրեւ մէկ մասը՝ Ագրպէյճանի տրամադրուած օժանդակութիւններուն:

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼԸ ԳՆԴԱԿԱՀԱՐՈՒԵՑԱՒ ՌՈՒՄԻԷԻ ՄԷՋ

Շաբաթ արեւածագին, Ռումֆիէի բանտին մէջ 12 հոգիոց զինուորական ջոկատի մը կողմէ գնդակահարուեցաւ Ահմէտ Հալլաք, որ Յուլիսին մահավճիռ ստացած էր իսրայէլեան *«Մոսատ»*ին հետ գործակցած ըլլալու եւ Սֆէյրի մէջ ռմբային ոճիր մը գործած ըլլալու (1994ին) յանցանքներով: Պայթումը իյած էր 3 զոհ եւ բազմաթիւ վիրաւորներ: Զոհերէն մէկը *«Հըզպալլա»*ի մէկ ղեկավարն էր: Նախագահ Հըրաուի մերժեց ներման անոր խընդրանքը:

Յունուար 1995էն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով է, որ մահավճիռ կը գործադրուէր Լիբանանի մէջ, 6րդը՝ յետ-պատերազմեան շրջանին: Մահապարտին վերջին խնդրանքը կատարուեցաւ. անոր արտօնուեցաւ տեսակցիլ իր զաւակներուն հետ, սակայն անոր կնոջ իրաւունք չտրուեցաւ տեսակցելու, որովհետեւ ան ալ, իր կարգին, 15 տարի բանտարկութեան դատապարտուած է իբրեւ մեղսակից:

Յիշեցնենք, որ Հալլաք Սֆէյրի ոճիրէն ետք Հարաւի «սահմանային գօտի»ն ապաստանած էր: 7 ամիս առաջ, ան բանակի գաղտնի սպասարկութեան կողմէ ձերբակալուեցաւ Հարաւի մէջ. անոր ուիսքիին մէջ քնաբեր դեղ դրուած էր. ան ինքնաշարժի մը սնտուկին մէջ դրուած դուրս բերուեցաւ «սահմանային գօտի»էն եւ յանձնուեցաւ արդարութեան:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՃՆՇՈՒՄՆԵՐԸ՝ «ՆԱԽ ԼԻԲԱՆԱՆԸ» ԾՐԱԳԻՐԻՆ ՀԱՄԱՐ

ԿԸՍԵՆ ՀԸՄԱՅԷՏ ԵՒ ՇԱՔԱՐ

Հարաւի մէջ իսրայէլեան ուժերու կուտակումը չի կրնար սարսափ մատնել ժողովուրդը: Իսրայէլ այս մասին ցներուն կը դիմէ, որպէսզի Լիբանանի պարտադրէ «Նախ Լիբանան» ծրագիրը, սակայն ան պիտի չյաջողի, յայտնեց երեսփոխան Այուպ Հըմայէտ, երէկ Հարաւի վրայ անցեալ շաբթուան իրերայաջորդ յարձակումներու մեկնաբանելով:

Իսրայէլեան ճնշումներուն անդրադարձան նաեւ քաղաքական եւ կրօնական այլ անձնաւորութիւններ. Հիներու փոխ համայնքապետ շէյխ Ապտէլ Ամիր Քապլան յայտնեց, որ դիմադրութիւնը հողերու ապատագրման միակ միջոցն է: Ան կոչ ուղղեց միացնելու շարքերը, որովհետեւ Իսրայէլ խտրութիւն չի դներ լիբանանցիներուն միջեւ:

Նախարար Ֆայէզ Շաքար ըսաւ, որ իսրայէլեան սպառնալիքները սարսափ չեն կրնար առթել, իսկ Լիբանան յանձնառու կը մնայ ամրողջական եւ արդար խաղաղութեան կնքուած համաձայնագիրներուն հիման վրայ:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ «ԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՆԸ»...

...ու կազմակերպուած կը դառնայ, կ'ըսէ մարդկային իրաւանց պաշտպան Էրգին Պիրտալ, աւելցնելով, որ եթէ այդ ընթացքը շարունակուի, «Արեւմուտքը Թուրքիան դուրս պիտի ձգէ»:

Մարդկային իրաւանց պաշտպան խմբակները կը խօսին «ոստիկանութեան կողմէ տանջանքներու, բանտարկեալներու սպանութեան, ուսանողներու եւ այլ բողոքողներու կողմէ ցոյցերու երբեմն արիւնալի ու մահացու ճնշումներու մասին:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

- Վարդուհի Կէլոյեանի մահուան առիթով, Տիկին Վիքթորիա Թիթիզեան եւ զաւակունք 20.000 լ.ո.
- Սարգիս Յովհաննիսեանի մահուան առիթով, Կարպիս Թէրզեան 50.000 լ.ո.
- Վազգէն Էթիմէզեանի մահուան առիթով, Տէր եւ տիկին Հրայր Տէր Թորոսեան 50.000 լ.ո.
- Յակոբ Իսկէնտէրեանի մահուան քառասունքին առիթով. Տէր եւ տիկին Հրայր Տէր Թորոսեան 50.000 լ.ո.

ԵՈՄ ՔԻՓՈՒՐԻ ՏՕՆԸ ՊԱՏՐՈՒԱԿԵԼՈՎ

ԻՍՐԱՅԷԼ ՀԻՆԱԳՈՒԼԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՆԻՍՏԻՆ ԿԸ ԽՈՒՍԱՓԻ ՀԱՇՈՒԵՏՈՒՈՒԹԵՆԷ

Հարաւի գինադուլին հսկող հնգանդամ յանձնախումբը երէկ, Նաքուրայի մէջ 4րդ անգամ ըլլալով ժողով գումարեց, ընդառաջելով Լիբանանի բողոքագիրին: Լիբանան անցեալ Հինգշաբթի բողոք ներկայացուցած էր գինադուլի յանձնախումբին, որովհետեւ Իսրայէլ օդանաւային եւ թնդանօթային յարձակումներ գործած էր Թրֆֆահ գաւառի Այն Պուուար եւ Ժրպաա գիւղերուն վրայ:

Իսրայէլ եւս փութացած էր բողոք ներկայացնելու գինադուլի յանձնախումբին, պատճառաբանելով, որ իր յարձակումները պատասխան մրն էին «Հըզպալլա»ի գինեալներու մէկ գործողութեան, որ բնակարանային շրջանէ մը կատարուած էր: Ապրիլեան գինադուլը պայմանդրած է, որ հակամարտ կողմերը քաղաքացիներու բնակավայրերը դուրս պիտի ձգեն ռազմական գործողութեանց դաշտէն:

Յանձնախումբին ժողովը վերջ գտաւ ժամը 2.30ին, առանց որեւէ արդիւքի հասնելու: Ժողովը պիտի շարունակուի վաղը՝ Երեքշաբթի: Աւելի ուշ, հաղորդուեցաւ, որ ժողովը կիսատ մնացած է Իսրայէլի առաջարկով, նկատի ունենալով, որ Իսրայէլ կը պատրաստուի նշելու իր սրբազան տօներէն՝ Եոմ Քիփուրը...

Յիշեցնենք, որ հնգանդամ յանձնախումբին նախորդ 2 նիստերը տեղի ունեցած էին Իսրայէլի պահանջով. Իսրայէլ բողոքած էր, որովհետեւ «սահմանային գօտի»ին մէջ լիբանանցիներ վիրաւորուած էին գիմադրութեան գործած յարձակումներու հետեւանքով: Լիբանան պատասխանած էր, որ այդ դէպքերը ներքին - լիբանանեան հարցեր են եւ Իսրայէլ իրաւունք չունի նման դէպքերու առիթով բողոք ներկայացնելու:

ԾԱՆՐ ՇԱՔԱԹԱՎԵՐՔ

Նաքուրայի ժողովին նախօրեակին, Հարաւի վրայ իսրայէլեան յարձակումները եւ անոնց ընկերացած բախումները վտանգաւոր համեմատութիւններու հասած էին, ստեղծելով այն մտավախութիւնը, թէ Իսրայէլ կը պատրաստուի լայնածիր գործողութեան մը ձեռնարկելու Հարաւի դէմ:

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Իցհաք Մորտեխայ փորձեց արդարացնել այդ յարձակումները, ըսելով, որ անոնք «անհրաժեշտ հակադարձութիւններ են իսրայէլեան պետութեան թշնամի գինեալներուն դէմ»: Ան կ'ակնարկէր իսրայէլեան օդանաւային իրերայաջորդ յարձակումներուն, որոնք նոյն օրը գործուած էին Ժեպէլ Սաֆիի եւ Մլիթայի վրայ, իրրեւ հակադարձութիւն՝ «Հըզպալլա»ի գինեալներուն կողմէ Սրժոտի եւ Պիր Քալլապի իսրայէլեան դիրքերու վրայ յարձակումներուն, որոնց ընթացքին, իսրայէլցի սպայ մը վիրաւորուած էր:

«ՀԸԶՊԱԼԼԱ» ԿՐՆԱՅ ԴԱՐՁԵԱԼ «ՔԱԹԻՇԱ»ՆԵՐՈՒՆ ԴԻՄԵԼ

«Հըզպալլա»ի Հարաւի պատասխանատուներէն՝ շէյխ Նեպիլ Քաւուք երէկ մտավախութիւն յայտնեց, որ Հարաւի վրայ իսրայէլեան վերջին օրերու յարձակումները չմնան լոկ «Հըզպալլա»ի հետ ճակատումի շրջագիծին մէջ, այլ հասնին նաեւ սուրիական ուժերուն:

Շէյխ Քաւուք հաստատեց, որ Իսրայէլ վերջին քանի մը օրերուն նոր ուժ կեդրոնացուցած է Հարաւի «սահմանային գօտի»ին մէջ եւ սահմանին վրայ, ինչ որ ենթադրել կու տայ թէ ան կը պատրաստուի լայնածիր յարձակումի մը: Ան չանտեսեց ան հաւանականութիւնը, որ Իսրայէլ թափանցում կը կատարէ մինչեւ Լիթանիի հովիտը, իսկ հարցումի մը պատասխանելով, ան ըսաւ, որ «Հըզպալլա» չ'անտեսեր դարձեալ «քաթիուշա»ներ արձակելու ընտրանքը, սակայն կը սպասէ, տեսնելու համար, թէ ո՞ւր պիտի յանգի գինադուլի յանձնախումբը:

ՄՈՒԽԱՅՊԷՐ Կ'ԸՍԷ ՈՐ ՄԵՌԵԱԼՆԵՐ ՔՈՒԷԱՐԿԱԾ ԵՆ

Մեթնի ընտրութիւններէն պարտուած դուրս եկած Այպէր Մուխայպէր 44 էջերէ բաղկացած տեղեկագիր մը ներկայացուցած է Սահմանադրական Խորհուրդին, խնդրելով, որ ընտրութեանց արդիւնքը չեղեալ համարուի, որովհետեւ «բազմաթիւ օրինազանցութիւններ արձանագրուած են ընտրութեանց օրերուն»: Մուխայպէր եօթներորդ պարտեալն է, որ դիմում կը ներկայացնէ այս խորհուրդին:

Իր բողոքին մէջ, Մուխայպէր կ'արձանագրէ, որ մեռածներն ու արտագաղթածները քուէարկած են ընտրութեանց օրերուն: Ան նաեւ կը հաստատէ, որ հպատակութիւն ստացողներ ճնշումի ենթարկուած են ներքին գործոց նախարար Միշէլ Մորի կողմէ, որպէսզի անոր քուէարկեն, այլապէս, անոնք վախցած են որ հպատակութենէ կը զրկուին: Վերջապէս, Մուխայպէր կ'ըսէ, որ Մեթնի ընտրութեանց նախօրեակին, կամայական ձերբակալութիւններ եղած են:

Օրին, Մորը յայտնած էր, որ քանի մը կաշառք տուողներ ձերբակալուած են, սակայն ընտրութեանց օրը ազատ ձգուած են, որպէսզի չզրկուին քուէարկելու իրենց իրաւունքէն:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

- *ՄԱՐՈՆԻՆԵՐՈՒ ՍՖԷՅՐ պատրիարքը երէկ դարձեալ քննադատեց ընտրութիւնները եւ ընտրական օրէնքը, ըսելով, որ արդար չէ որ երեսփոխան մը ընտրուի 10 հազարէն նուազ քուէներով, իսկ ուրիշ մը ընտրուի աւելի քան 100 հազարով:*
- *ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ նախկին նախագահ Հիւսէյն Հիւսէյնի երէկ յայտարարեց, որ չէ գոյացած «Ազգային Համերաշխութեան եւ Միութեան» ցանկին հետ գործակցելուն, ոչ ալ ընտրութեանց արդիւնքին համար, հակառակ տեղի ունեցած անախորժ իրադարձութեանց: Հիւսէյնի ըսաւ, որ երկիրը կ'ապրի փոխանցման փուլ մը:*
- *«Հ.Լ.ԲԱՆԱԿ»Ը Հարաւային Լիբանանի «Սահմանային Գօտի»էն արտաքսած է բազմանդամ ընտանիք մը, որովհետեւ ընտանիքին հայրը այս ուժերուն 5 տարի ծառայելէ ետք, դասալիք եղած է եւ փախուստ տուած:*
- *ՓՈԹՈՐԻԿԸ ծանր վնասներ հասցուցած է Պաալպէքի շրջանի պարտէզներու խնձորի բերքին: Պարտիզպանները պետութեան կոչ կ'ուղղեն, որպէսզի օգնութեան ձեռք երկարեն իրենց:*
- *ՀԻՄՍԻՍ, Մեթնի եւ Հարաւի մէջ, անտառային հրդեհները շարաթավերջին ծանր վնասներ պատճառեցին կանաչագարդ լեռներու: Լրատու կարգ մը աղբիւրներ լուսարձակի տակ առին այդ հրդեհներուն դէմ ի գործ դրուող նախնական միջոցները:•*

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՍՆՅՆՈՂԸ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ՄԷՋ

Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութեանց մէջ առաջին կորսնցնողը կրնայ ըլլալ նոյնինքն ընտրական օրէնքը:

Լիբանանեան ընտրութեանց հինգերորդ փուլի աւարտէն ետք, հիմնական հարցը կը թուի ըլլալ, այն, որ ինչ օգուտ ունի ընտրութիւնները նահանգի (մեծ ընտրաշրջան) հիման վրայ կատարելը, երբ թեկնածուներն ու քուէարկողները տակաւին ընտրապայքարը կը մղեն գաւառի (փոքր ընտրաշրջան) մտայնութեամբ, եւ համայնքային խմբակներու նկատառումներով, ինչպէս որ էր անցեալին:

Նախ անհրաժեշտ է արձանագրել, թէ ընտրութիւնները (նահանգի թէ գաւառի հիման վրայ) գերծ չէին օրինազանցութիւններէ, երկրի քաղաքական գերագոյն իշխանութեան իսկ խոստովանութեամբ:

Եթէ բաղդատելու ըլլանք նահանգի եւ գաւառի հիման վրայ կայացած ընտրութիւնները, կը նկատենք, թէ գաւառի (փոքր ընտրաշրջանի) հիման վրայ կայացած ընտրութեանց առիթով օրինազանցութիւնները աւելի պարզ են, քան նահանգի պարագային, ինչ որ կը նշանակէ, թէ գաւառի պարագային ընտրութիւնները համեմատաբար աւելի ճիշդ ու անկեղծ էին:

Երեք մեծ ընտրաշրջաններու՝ Հիւսիսի, Հարաւի եւ Պեքաայի մէջ կայացած ընտրութիւնները ցոյց տուին, թէ լիբանանցին տակաւին գաւառի եւ ոչ նահանգի հիման վրայ ընտրական մտայնութեամբ կը քուէարկէ եւ ընտրական գործընթացին կը մօտենայ նախ համայնքային, ապա տեղական հաշիւներու մեկնակէտէ, հետեւաբար յստակ էր, թէ մեծ ընտրաշրջանի (նահանգի) հիման վրայ կայացած ընտրութիւնները չնպաստեցին «ազգային համերաշխութեան» ամրապնդման, այլ՝ նոր պատրուակ մը եղան համայնքային դրութեան պահպանման համար, որն է՝ շրջանը (այսինքն գաւառը) ներկայացնելու անհրաժեշտութիւնը:

Պեքաայի նահանգի ընտրութեանց ընթացքին, Զահլէի (գաւառ) քուէարկողներու գլխաւոր մտահոգութիւնն էր կանխարգիլել Պաալպէք - Հերմէլ գաւառի աւելի մեծաթիւ քուէարկողներուն ճնշումը իրենց վրայ: Այլ խօսքով, Զահլէի քրիստոնեայ քուէարկողը մտահոգ էր, որ Պաալպէք - Հերմէլի շիի քուէարկողը ի՛ր (շիի) ներկայացուցիչները խորհրդարան պիտի հասցնէ, հակառակ համաձայնական ընտրացանկի գոյութեան:

Հարաւի մէջ, շրջանի համայնքային իրավիճակը դրրսեւորող համաձայնական ընտրացանկը դարձաւ ամուր պատնէշ մը, ուրկէ անդին անկարելի էր, որ թափանցէին ոչ-համայնքային կուսակցութիւնները, բացի մէկէն, որուն յաջողութիւնը իրականացաւ համաձայնական ընտրացանկի կողմերէն մէկուն հաւանութեամբ ու ծրագրումով:

Իսկ Հիւսիսի մէջ, շատ մը թեկնածուներ պէտք ունէին այլ համայնքներու քուէներուն, այն պատրուակով, որ կողմնակի դաշնակցութիւններ պիտի կնքէին տարակարծիք կողմերու միջեւ, կանխարգիլելու համար իրենց ձախողութիւնները: Իրենց պատահական բնոյթի հիմամբ, այդ դաշնակցութիւնները փուլ եկան քուէներու «փոխանակումի» աւարտէն անմիջապէս ետք:

Բնականաբար ասիկա չի նշանակեր, թէ Լեռնալիբանանի մէջ գաւառի հիման վրայ կայացած ընտրութիւնները գերծ էին որեւէ սխալէ կամ օրինազանցութենէ, սակայն բաղդատաբար միւս երեք մեծ նահանգներու ընտրութեանց՝ եղան նուազ համայնքային գգայնութիւններ հրահրող ու աւելի հարագատօրէն կը ներկայացնէին շրջանի ընտրախաւը:

Արդ, եթէ մեծ ընտրաշրջանի որդեգրումով, լիբանանցի օրէնսգէտին նպատակն էր ամրապնդել ազգային միութիւնն ու միջ-համայնքային համերաշխութիւնը՝ ապա երեք նահանգներու ընտրական փորձառութիւնները ցոյց տուին, թէ մեծ ընտրաշրջանի որդեգրումը պարզապէս նպաստեց աշխարհագրական նոր գգայնութիւններ աւելցնելու համայնքային նախկին գգայնութեանց վրայ, «գաւառի ներկայացուցչութեան» պատրուակով:

Հետեւաբար, չափազանցած չենք ըլլար, եթէ յայտնենք, թէ Լիբանանի վերջին ընտրութեանց մէջ առաջին ձախողողը... ընտրական օրէնքն էր:

ՈՒԱԼԻԴ ԱՊԻ ՄՈՒՐՇԷՏ
Քաղուածաբար՝ «Շարք Առւսաթ»էն

ԱՊՏԷԼ ՄԵԿԻՏ ՄՏԱՀՈԳ՝ ՀԱՐԱՒՈՎ

Արաբական Լիկայի ընդհանուր քարտուղար Իսմաթ Ապտէլ Մեկիտ երեկ խորմտահոգութիւն արտայայտեց Հարաւի Լիբանանի քաղաքացիներուն վերջին յարձակումներուն եւ անոնց ընկերցող զարգացումներուն մասին:

Ապտէլ Մեկիտ մտահոգութիւն յայտնեց յատկապէս Շաբաթ օրուան ծանրակշիռ իրադարձութեանց համար եւ յոյս յայտնեց, որ զինադուլի յանձնախումբը յաջողի վերահաստատել խաղաղութիւնը:

CIT

Արիեսպից ճիշդ ուսուցման շեւերով

պնդական եւ յարմուկ վիպայանաններ BP- BT- TS - CST անգլերէն եւ ֆրանսերէն բաժիններ

Տորա, Տորայի բոլորակ, հեռ. 894308, 894237:

LIBRARY - STATIONERY
CARAVELLE
ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ԳՈՅՔԵՐ
- Աշակերտներու գրենական պիտոյքներ
- Դպրոցական պայուսակներ եւ գրչատուփեր
- Ճարտարագէտներու պիտոյքներ
- Գծագրական սեղաններ
- Գիրքեր եւ պարբերաթերթեր
- Շնորհաւորական քարտեր
- Գծագրական եւ նկարչական իրեր
- Խաղալիքներ եւ նուէրներ
- Համակարգչային եւ վիդէօ խաղեր
- Posters

ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
- Քարտէսներու պատճէնահանում
- Գունաւոր պատճէնահանում լայնակազմներու պատճէնահանում
- Կազմարարութիւն եւ Laminating
- Համակարգիչ ապասարկութիւններ
- Արագ տպագրութիւն գլխարկի, T. Shirt եւ sweatshirt վրայ
- Desk Top Publishing Serv.
- Կնիքներու պատրաստութիւն
- Արագ տպագրութիւն պոլիգրաֆ վրայ զանազան գոյներով

LIBRARY - STATIONERY
OURFALIAN
Bourj Hammoud, Marash Street - Tel: 01/580898 - 266771

Կը վաճառենք նաեւ դպրոցական դասագիրքեր

SECURITE PROFESSIONNELLE
MAXI A PRIX MINI

Depuis 1898, NUGUE propose des coffres-forts français d'une résistance exceptionnelle en acier réfractaire et antichalumeau.
Les coffres-forts Nugue sont conçus pour protéger vos documents, bijoux, supports informatiques et papiers contre vol et incendie. Ils sont disponibles en différents modèles chez Jossar, agent exclusif au Liban.

NUGUE FRANCE
MAISON FONDEE EN 1898
Agent exclusif
JOSSAR s.a.l.
Rue du Fleuve - Face E.D.L. - Tél: (01) 446973 - 444376
Fax: (01) 446821 - Jounieh: (09) 830763
Dora: (01) 582096

ԻՅԻՒ ԹԷ...

«Ազդակ»ի 19 Սեպտեմբերի թիւին առաջին սիւնակին վրայ, «Մարդկութեան դէմ ոճիրները չեն մոռցուիր» խորագիրին տակ, ընթերցողը կարդաց «Ռէօրքը» գործակալութեան Պոտոյէն հաղորդած լուրը, ըստ որում ֆրանսական վերադաս ատեանը պատասխանատուութեան կը կանչէ 86 տարեկան նախկին նախարար մը՝ Մորիս Փափոն, այն հիմամբ, որ իշխանութիւնները ստուգած են նացի ցեղասպաններուն իր մեղսակցութիւնը, եւ որ պէտք է բաւէ, իր մեղքը:

Ֆրանսական պետութեան եւ անոր դատական մարմիններուն պարզապէս պատիւ կը բերէ կատարուած այս աշխատանքի հետապնդումը, նաեւ կասկածելիէն հաշիւ պահանջելու կորովի նախաձեռնութիւնը, հակառակ անոր, որ մարդկօրէն հաշուած՝ ենթական կը գտնուի այս աշխարհին հետ ամէն հաշիւ փակող տարիքի»ի մը մէջ:

«Մարդկութեան դէմ գործուած ոճիրները չեն մոռցուիր» ճիշդ է. պիտի ընդունինք սակայն, որ այդ արժանիքը հեռու է ընդհանրական ըլլալէ, աշխարհը միշտ չէ, որ կրնայ իրենց յիշողութիւնը բաց պահող անձերով ու հաւաքականութիւններով պարծենալ, վասնզի մարդը արժէք համարելու մակարդակէն հեռու գտնուողները դեռ անթիւ են ու անհամար՝ մեր տառապած մոլորակին վրայ, եւ յօշոտիչ բնազդներով գործած բռնութիւնները դեռ յարգ կը վայելեն ու կը պանծացուին ցեղակից գազաններուն կողմէ:

Այս մռայլ իրականութիւնը հաստատելու համար հարկ չկայ հեռուն երթալու: Այդիր մէկուկէս ամիս առաջ, 3 Օգոստոսին, Պոլսոյ բերդերը տուին այդ մէկուն ապացոյցը. գրեցին, որ Տաճիկիստանէն Էնվէրի աճիւնները Թուրքիա բերուեցան ու յաջորդ օրը հողին յանձնուեցան նախապահ Տէմիրէլի, բազմաթիւ նախարարներու, պաշտօնական անձնաւորութիւններու եւ ընտանեկան պարագաներու ներկայութեամբ:

Թուրքերը ցեղասպան եռապետութեան առաջին արիւնարբուին հանդէպ եւս նոյնպէս վարուեցան. 60 ական թուականներուն Պերլինէն բերին Թալէաթի սապակը յոկ հազար անգամ ըրբաքացած հողը անգամ մը եւս պղծեցին անոր մնացորդներով:

17 տարի Միսկերիոյ սառնամանիքներուն մէջ հալումաշ եղած գրագէտ Սկըրտիչ Արմէն, «Հեղնար Աղբիւր»ի տպաւորուր հեղինակը, ի լուր մեծ ոճրագործին արշաւին բացման հանդիսութեան, արդար ցասումով մը կը գրէր.

«... Եթէ Թուրքիայի լկտի ղեկավարներն այնքան անամօթաբար համարձակուած են բաց անել իրենց մօտ Հայ ժողովրդի դահիճ Թալէաթի արձանը, ապա մենք խիստ ուշացել ենք, որ չենք բաց արել նրան շանսատակ անող, ժողովրդական անմահ վրիժառու եւ հերոս Սողոմոն Թեհլիրեանի արձանը»:

Ցեղասպանը մեծարելու թուրքերուն փուրկոտութիւնը եւ զայն դիպուածաբերած ընթացքը պանծացնելու մեր ուշացումը հաւասար չափով դատապարտելի երեւոյթներ չեն անշուշտ, բայց..., այո, բայց մը կայ...

Ուշացանք Թալէաթը շանսատակ ըրած Սողոմոն Թեհլիրեանի առիթով եւ դեռ կը շարունակենք նոյն տեղը մնալ:

Ուշացանք երկրորդ հրէշը հրկիզած Յակոբ Մելքումեանի առիթով եւ դեռ՝ կը շարունակենք նոյն տեղը մնալ:

Եթէ դեռ կարենայինք նոյն մեղքով դատապարտուելու ամօրէն գերծ մնալու Թալէաթի ու Էնվէրի օրինակով միւս ոճրագործներուն՝ ճեմալ փաշայի, Ճիւանշիրի, Պեհաէդտին Շաքիրի, ճեմալ Ազմիի ու Մահիտ Հալիմ փաշայի սապակները Թուրքիա բերելէ ու մեծարելէ առաջ, Ծիծեռնակաբերդի մօտիկ տեղ մը կորոշէինք զանոնք շանսատակ ըրած յաջորդաբար Ծաղիկեանի եւ իր քաջերուն, Միսաք Թորլաքեանի, Արամ Երկանեանի ու Արշաւիր Շիրակեանի արշաւները, իսկ դեռ...

ՊԱՐՈՆ ՊԻԻԹԱՑԻ

ԱՌԱՆՑ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ...

ԵՐԵՒԱՆԻ ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒՄ ՓՈԽՈՒԵԼ ԵՆ... ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՆԵՐԸ

Վերջին օրերին նախագահական խումբը քարոզչական նոր մարտավարութիւն որդեգրելու միջոցով կացութիւնը շտկելու յուսահատ փորձեր է անում, բայց ամէն անգամ հակառակ արդիւնքն է ստանում: Հեռուստապաստաւից նախագահի հասցէին հնչող գովեստների տարափը աւելի է վանում ընտրողներին: Իսկ մամուլում տպագրուող միօրինակ հրապարակումները հասարակական գիտակցութեան վրայ ոչ մի ազդեցութիւն չեն գործում: Այս ամէնը գգում են ոչ միայն նրանք, ում համար նախատեսուած է սոյն քարոզչական շիլափլաւը, այլեւ՝ վերջինս պատուիրող խոհարարները: Դա առաջ է բերում նեարդայնութիւն, շտապողականութիւն, յանկարծարանութեամբ գրաղուելու ցանկութիւն: Նման պայմաններում ամենաանկանխատեսելի քայլերն անգամ հնարաւոր են ու իրական: Թերեւս դա է պատճառը, որ այսօր Երեւանի փողոցները չափչփող մուրացկաններին փոխարինել են պաշտօնեայ-մուրացկանները, որոնք ձայներ են հաւաքում նախագահի համար: Զաւեշտական տեսարանների կարելի է հանդիպել յատկապէս Արաբկիրի համայնքում, ուր փողոցային մուրացկանութեան գործը վերջերս գլխաւորում է անձամբ Երեւանի քաղաքապետը: Վերջինիս Սեպտեմբերի 17ի պտոյտից յետոյ արաբկիրցիները եգրակացնում էին, որ եթէ նախկինում ժողովուրդն էր գբաղւում մուրացկանութեամբ եւ իշխանութիւններից գոյութեան տարրական միջոցներ աղերսում, հիմա իշխանութիւններն են իրենց ձեռքը պարգել ժողովրդին, եւ մուրացկանի նման փողոցներն ընկած ձայներ են աղերսում նախագահի համար, որը ոչ թէ ժողովրդի, այլ պաշտօնեաների բարեկեցութեան երաշխաւորն է:

Ու թէեւ մեր ժողովուրդը վեհանձն է եւ առատաձեռն, բայց մուրացկանների այս նոր տեսակի ագահչանք-պաղատանքին ունկնդրելու ցանկութիւն չունի: Հետաքրքրական է, որ քաղաքապետի երկուայ «ոգեւոր տից» յետոյ անգամ մրգավաճառ խանութպանները, որոնց որոշ ընկերաբաններ դասում են նախագահի ընտրողների խմբում, բարձրաձայն իրենց դժգոհութիւնն էին արտայայտում եւ յայտարարում էին, որ ոչ մի դէպքում Լեւոնին ձայն չեն տալու:

Իսկ նոյն օրը Մերգելեան հիմնարկի մօտ Եղիա Դաճարեանն ու Վիգէն Խաչատրեանը, երբ կոչ էին անում ձայն տալ Լ. Տէր Պետրոսեանին, հաւաքուածները վանկարկում էին «Վագգէն, Վագգէն»:

Երեւում է մուրացկանութիւնն էլ չի հասնում իր նպատակին, ուրեմն ի՞նչ է մնում այնքա՛ն քաղցր իշխանութիւնը պահելու համար:

Թէեւ տրամաբանութիւնս ինձ չի դաւաճանում, բայց ժողովրդին չսարսափեցնելու համար չեմ ուզում արձանագրել այդ բառը, միայն աղաչում եմ՝ գգոն եղէք, քանզի իշխանութիւններն այս օրերին ամէն ինչի ընդունակ են:

ԱՆՅՈՒՏ

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ԶՈՀ՝ ԽՈՐԷՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԿԵԱՆՔԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

1994 թուականին լոյս տեսաւ Սանտրօ Պեհպուտեանի «Վաւերագրեր. Հայ Եկեղեցու Պատմութեան» ժողովածուին առաջին հատորը, որ կը պարունակէ հայ ականաւոր հոգեւորականներու եւ հայագէտներու, ինչպէս՝ Գէորգ Ե. Խորէն Ա. կաթողիկոսներու, Գէորգ արքեպիսկոպոս Չորեքճեանի, Գարեգին արք. Յովսէփեանի, Տիրայր արք. Մելիք Մուշկամբարեանի նամակները: Առաջին հատորը կ՚ընդգրկէ նաեւ 1921 - 1938 թուականները:

Երկու տարուան ընդմիջումէն ետք, լոյս տեսաւ ժողովածուին երկրորդ հատորը: Անիկա ամբողջութեամբ նուիրուած է Հայոց 128րդ կաթողիկոս Խորէն Մուրատբէկեանի կեանքի տարեգրութեան: Կաթողիկոսի հոգեւոր գործունէութիւնը կը սկսի 1901 թուականին, Նոր Պայազէտի մէջ: Ժողովածուին փաստաթուղթերը գրուած են կաթողիկոսի ձեռամբ: Անիկա կ՚ընդգրկէ նաեւ ականաւոր քաղաքագէտներու, հասարակական գործիչներու գրութիւններն ու նամակները:

ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏԵՒՈՂՆԵՐՈՒՆ ՏՈԿՈՍԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Օգոստոս 23էն ի վեր Երեւանի Մամուլի Ակումբի փորձագէտներ հետազօտական աշխատանքներ կը տանին հանրապետութեան գանգուածային լրատուութեանց հետեւողներուն տոկոսը յստակացնելու գծով:

Ըստ վերջերս հրապարակուած տուեալներու, հայկական հեռատեսիլը ամէնէն շատ ժողովրդականութիւնը կը վայելէ տարրական եւ միջնակարգ ուսում ունեցող հասարակութեան մօտ:

Բարձրագոյն կրթութիւն ունեցողներու միայն 10 առ հարիւրը ռուսերէն ծրագիրներու փոխարէն կը հետեւի հայկական հեռատեսիլին, ինչ որ ցուցանիշ մըն է հեռատեսիլի պարգած մակարդակին...

Երեւանցիներուն շուրջ 72 առ հարիւրը հեռատեսիլը իբրեւ լրատու աղբիւր կ՚օգտագործէ, իսկ 5 առ հարիւրը կը նախընտրէ թերթերը:

Ըստ փորձագէտներուն ստացած պատասխաններուն, հայկական հեռատեսիլէն հրամցուած յայտագիրներուն շուրջ մէկ երրորդը գործնական եւ օգտակար կը համարեն:

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ՝ ԴԱՆԴԱՂՕՐԷՆ

Գաղթականներու ներգաղթը դէպի Հայաստան ժամանակէ մը ի վեր դադրած է. սակայն ներկայիս անոնք սկսած են վերադառնալ իրենց բնակարանները:

Գաղթականներու հարցերու վարչութեան տեղաշարժի բաժինի վարիչ Լիլիա Կալիեան յայտնեց, որ 360 հազար գաղթականներէն 40 հազարը վերադարձած է Ղարաբաղ: Անոնցմէ աւելի քան 2 հազարը մնայուն բնակութիւն հաստատած է Միացեալ Նահանգներու, Իսրայէլի եւ Գերմանիոյ մէջ: Ռուսիա մեկնած է շուրջ 112 ընտանիք, որոնք գաղթականի կարգավիճակ ստացած են: «Իսկ մնացեալները գնում - գալիս են», ըսաւ ան:

Լիլիա Կալիեան յայտնեց, որ գոյութիւն ունին երկու տեսակի գաղթականներ: Առաջիններն անոնք են որոնք լուծած են բնակարանի հարցը եւ արձանագրուած են, իսկ երկրորդները անոնք են, որոնք տեղահան եղած են: Ասոնց շարքին են նաեւ Արցախի Շահումեանի շրջանի նախկին բնակիչները:

ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՄՊԵԼԻ ՋՈՒՐԷՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՈՂ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

Վանաձորի մէջ իր աշխատանքներուն սկսաւ Հայաստանի առողջապահութեան նախարարութեան կազմակերպած աշխատանքային խորհրդակցութիւնը, որ նուիրուած է վարակիչ հիւանդութիւններու եւ ջուրի որակի համաճարակաբանական հարցերուն:

Մինչեւ Սեպտեմբեր 20 երկարող այս խորհրդակցութեան կազմակերպման իրենց աջակցութիւնը բերած են Եւրոպայի շրջակայ միջավայրի առողջութեան պահպանութեան կեդրոնն (Հռոմ) ու Համայնքային Համագործակցութեան հաստատութիւնը. Ան նպատակ ունի ուսումնասիրել եւ առաջքը առնել ըմպելի ջուրի միջոցով փոխանցուող հիւանդութիւններուն:

Հայաստանի առողջապահութեան նախարարութեան հակահամաճարակային հսկողութեան վարչութեան պետ Մանուէլ Մանրիկեանի համաձայն, խորհրդակցութեան ընթացքին Հայաստանի ներկայացուցիչները, համապատասխան մասնագէտներու հետ հաղորդելով, հնարաւորութիւնը պիտի ունենան յաւելեալ գիտելիքներ ամրարելու ջուրի միջոցով փոխանցուող հիւանդութիւններու եւ անոնց հետ կապուած առողջապահական հարցերուն շուրջ:

ԵՐԵՒԱՆԻ ՅՈՒՇԱԿՈԹՈՂՆԵՐԸ՝ ԽՆԱՄՔԻ ԿԱՐՕՏ

Երեւանի քաղաքապետարանին կողմէ հիմնուած «Մաքրութիւն» պետական ձեռնարկութիւնը սկսած է մայրաքաղաքի յուշարձաններու մաքրութեան աշխատանքներուն:

Այս ձեռնարկութեան շնորհիւ, նորոգուած են Աբովեանի եւ Կրիպոյեդովի արձանները:

Սակայն անհրաժեշտ նիւթական օժանդակութիւն չտրամադրուելուն պատճառով պետական ձեռնարկութիւնը կարելիութիւնը պիտի չունենայ նորոգելու Դաւիթ Անհաղթի, Վարդան Մամիկոնեանի, Ալեքսանդր Միասնիկեանի եւ այլ արձաններ ու կոթողներ:

ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ 1700ԱՄԵԱԿ

ԺԱՊԱՒԷՆԻ ԲԵՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆՔ

Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին 1700ամեակի տօնակատարութեան կեդրոնական յանձնախումբի գործադիր մարմինը կը հաղորդէ, որ մրցոյթ յայտարարուած է քրիստոնէութեան պետական կրօնք հռչակման մասին մէկուկէս ժամ տեւողութեամբ ժապաւէնի մը բեմագրութեան գծով:

Բեմագրութեան ենթախորագիր ճշդուած են հետեւեալ 3 նիւթերը. հայոց դարձը 301ին, հայ եկեղեցւոյ պատմութիւնը 301 թուականէն ետք եւ հայ եկեղեցին այսօր իր ամբողջականութեան մէջ: Առաջին մրցանակը ճշդուած է 3 հազար ամերիկեան տոլար, երկրորդ մրցանակ՝ երկու հազար, եւ երրորդ մրցանակ՝ հազար ամերիկեան տոլար:

Բեմագրութիւններուն յանձնումի թուականին պայմանաժամը կ՚աւարտի 31 Հոկտեմբեր 1996ին:

ՀԱՅԵՒՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ

Հայաստանի Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի Գրականութեան եւ Լեզուի Ինստիտուտի մէջ սկսաւ հայ-ֆրանսական պատմամշակութային յարաբերութիւններուն նուիրուած 3րդ գիտաժողովը, նախաձեռնութեամբ Արտասահմանեան երկիրներու հետ մշակութային կապերու եւ գործակցութեան «Հայաստան - Ֆրանսա» հայկական ընկերութեան:

4

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

Լ.Ղ.Հ.ի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի հրամանագրով, 25 Սեպտեմբերին տեղի պիտի ունենայ Արցախի Ազգային Ժողովի արտակարգ նիստ մը, քննելու համար «Լ.Ղ.Հ. նախագահի մասին» օրէնքին մէջ փոփոխութիւններ կատարելու հարցը:

ՎԵՐՋ գտաւ Լ.Ղ.Հ.ի Ազգային Ժողովի եռօրեայ նստաշրջանը: Նոյն օրը վաւերացուեցաւ «Լ.Ղ.Հ. պետական պարգեւների մասին» օրինագիծը: Ժողովը համաձայն գտնուեցաւ նաեւ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի առարկութիւններուն՝ «Խղճի ազատութեան եւ կրօնական կազմակերպութիւնների մասին» օրէնքին վերաբերեալ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ճարտարագիտական ակադեմիայի թղթակից-անդամ ընտրուած է Լ.Ղ.Հ.ի ճարտարապետութեան եւ քաղաքաշինութեան վարչութեան պետ Ռուտոլֆ Իսրայէլեան: Ան հեղինակն է լեռնային շրջաններու շինարարական արտադրութեան կառավարման ապահովման, ինչպէս նաեւ երկրաշարժային շրջաններուն մէջ տոկուն շինութիւններու շուրջ ուսումնասիրութեանց:

ՀԱԿԱՌԱԿ կրթական տարեշրջանի աշխուժ սկիզբին, Հայաստանի մէջ դեռ կան շուրջ 300 դպրոցներ, որոնց վերանորոգման աշխատանքները չեն աւարտած: Ըստ հաւաստի աղբիւրներու, անոնք կիսաւարտ մնացած են նիւթական պատճառներով: Մտահոգութիւն կայ՝ յառաջիկայ ձմրան ինչպէս ս դասաւանդել կիսաքանդ այս դպրոցներուն մէջ:

ՎԵՐՋԵՐՍ լոյս տեսած են ուսուցիչներու յատուկ շուրջ 10 ծրագրային ուղեցոյցներ: Կարեւոր այս աշխատանքները իրենց սղութեան պատճառով անհնար է ստանալ: Սիւնիքի մարզպետարանը նոր միջոցներով մէկ միլիոն դրամ յատկացնելով՝ մարզի իւրաքանչիւր դպրոցի տրամադրած է 200ական օրինակ: Մարզպետարանը մտադիր է նաեւ այլ պարագաներով օգտակար հանդիսանալ դպրոցներուն:

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԿԻՆ

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

Ռազմավարական մարդիկ եւ կին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԱՆՑՆՈՂ ՀՆԳԱՄԵԱԿԻՆ

Այս օրերուն կը նշենք Հայաստանի հանրապետութեան անկախութեան վերականգնման հինգերորդ տարեդարձը: Հայաստանի հանրապետութեան հինգ տարիներու անկախ գոյութիւնը ինքնին տօնախմբելու առիթ է, անկախ անկէ, թէ ինչ դժուարութիւններ կը դիմագրաւէ ան եւ ով ու ինչպէս կը վարէ անոր իշխանութիւնը: Հայկական հողի վրայ, վերջին հազարամեակի գրեթէ ամբողջ ընթացքին, հայկական որեւէ պետականութիւն հինգ տարուան անկախութիւն չէ ունեցած. այս տեսանկիւնէն դիտելով Հայաստանի անցնող հինգ տարուան - պատմականօրէն ակնթարթային - անկախ գոյութեան փաստն իսկ բաւարար է տօնախմբելու համար: Նոյնքան հասկնալի է, որ տասնամեակներով այդ անկախութեան տենչանքով ապրած հայրենասէր մարդիկ, ի տես Հայաստանի մէջ այսօրուան տիրող ընդհանրապէս ոչ-ազատ, յաճախ ամբողջատիրական միջավայրին, տրամադրութիւն չունենան այս յատկանշական հանգրուանը նշելու որեւէ տօնախմբութեամբ:

1918 Մայիս 28ին հիմնուած Հայաստանի հանրապետութիւնը, որ իր անկախութիւնը կորսնցուց իր հակակշռէն դուրս եղող պայմաններու բերմամբ, դարձաւ հայկական արդի պետականութեան խարիսխը: 1918ին հիմնուած Հայաստանի Հանրապետութեան հիմերուն վրայէ որ կազմուեցաւ Խորհրդային Հայաստանը, որ 70 տարուան ընթացքին, հակառակ համաշխարհային Բ. պատերազմին ու ստալինեան աքսորին, հայկական հողերու վրայ հայութեան համախումբ ապրելու տեսակէտէն դարձաւ կարեւոր նուաճում: Իսկ երբ 1991ին, փուլ եկաւ Խորհրդային Միութիւնը, մինչ այդ վերանուանուած Հայաստանի հանրապետութիւնն ալ վերստին դարձաւ անկախ հանրապետութիւն: Առանց ստորագնահատելու Հայաստանի անկախութեան 21 Սեպտեմբեր 1991ի հանրաքուէն, կարելի չէ վերանուանուած անկախութեան առիթը, պատճառը կամ միջոցը նկատել: Արդարեւ, 1991 Օգոստոս - Սեպտեմբերին, Հայաստանէն առաջ անկախութիւն հռչակեցին նոյնիսկ խորհրդային այն հանրապետութիւնները, որոնք քանի մը ամիս առաջ Խորհրդային Միութեան պահպանմանի նպաստ քուէարկած էին համախորհրդային այլ հանրաքուէի մը ընթացքին: Խորհրդային Միութեան այդ օրերու իրադարձութիւնները Հայաստանի առջեւ անկախութեան հռչակումէ բացի այլ ընտրանք գրեթէ չէին ձգեր, միակ այլընտրանքը ուրիշ երկրի մը միանալու անհեթութիւնը կրնար ըլլալ: 21 Սեպտեմբեր 1991ի հանրաքուէն, սակայն, եկաւ առաջինանգամ ժողովրդավարական կերպով հաստատելու այն՝ ինչ յայտնի էր այլապէս. թէ՝ հայրենի ժողովուրդը, հակառակ խորհրդային-համայնավարական 70ամեայ բռնատիրութեան, չէ կորսնցուցած անկախ ապրելու իր տենչը:

Անկախ ապրելու իր այդ տենչը հայրենի ժողովուրդը արտայայտեց 1989-90ին, երբ ստիպեց Խորհրդային Հայաստանի համայնավար վարչախումբին՝ հայկական Եռագոյն դրօշը ընդունիլ որպէս ազգային խորհրդանիշ: Այդ նոյն տենչին յենելով էր, որ Խորհրդային Հայաստանի 1990ի գարնան-ամրան ընթացքին ձեւաւորուած Գերագոյն խորհուրդը, 23 Օգոստոս 1990ին որդեգրեց «Հայաստանի անկախ պետականութեան մասին հռչակագիր «հռչակելով» անկախ պետականութեան հաստատման սկիզբը», Եռագոյնը դարձուց պետական դրօշ, եւ «Հայկական խորհրդային ընկերվարական հանրապետութիւն»ը վերանուանեց «Հայաստանի Հանրապետութիւն»: Այդ հռչակագրով արդէն, Հայաստանի Գերագոյն խորհուրդը կը հաստատէր, թէ «Հայաստանի Հանրապետութիւնը ինքնիշխան պետութիւն է, օժտուած պետական իշխանութեան գերակայութեամբ, անկախութեամբ ինքնուրոյնութեամբ, լիիրաւութեամբ»: Թէ իրականութեան մէջ ի՞նչ հետեւանք պիտի ունենար այս հռչակագիրը՝ եթէ այլապէս տարի մը ետք չփլուզուէր Խորհրդային Միութիւնը, դժուար է պատկերացնել նոյնիսկ այսօր: Յամենայնդէպս, հայրենի հայութիւնը 21 Սեպտեմբերով եկաւ արարք մը յայտարարելու, թէ ինք կ'ուզէ անկախ ապրիլ, եւ այսօր այս է կարեւորը:

Ինչպէս որ Հայաստանի անկախութիւնը բացառապէս իր կամքին արտայայտութիւնը չէր, այնպէս ալ՝ անկախացեալ Հայաստանի դիմագրաւած հարցերէն շատեր միայն Հայաստանի յատուկ չէին: Կեդրոնացիգ տնտեսական համակարգէ ազատ տնտեսական համակարգի փոխանցումի եւ քաղաքական բռնատիրական կարգերէ ժողովրդավարական կարգերու անցումի տագնապներ ապրեցան բոլոր նախկին խորհրդային հանրապետութիւններն ալ: Մեր՝ հայութեան ու Հայաստանի պարագային թերացումը այն էր, որ յարմարագոյն ձեւով չօգտագործեցինք մեր ժողովուրդին ու հայրենիքին իրայատկութիւնները: Ընդհակառակը՝ ներքին հակատի վրայ՝ յաճախ կապկեցինք ուրիշներու կատարածները. իսկ երբ ուրիշներէ առաջ անցանք, միշտ չէ որ համայն ժողովուրդի շանը կը հետապնդէինք. այդ պարագային մեր նպատակակէտը դարձաւ պահել, ամրապնդել մեր իշխանութիւնը, երկրի ունեցուածքը սեփականացնել՝ զայն սեփականաշնորհելով: Արտաքին հակատի վրայ՝ ընդհանրապէս նկատի չունեցինք առնել պատմականօրէն հաստատուած ճշմարտութիւններ, եւ զանազան փորձարկումներէ ու անոնց համար սուղ վճարելէ ետք, երբեմն վերադարձանք այդ նոյն ճշմարտութիւններուն:

Անցնող հինգ-վեց տարիներու հաշուեկշիռը, բոլոր նուաճումները կրկնակի հաշուելով անգամ. պակասորդով կը ներկայանայ: Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահի մատնանշած նուաճումներէն՝ «հաւասարակշռուած արտաքին քաղաքականութիւն»ը, արմատական տնտեսական բարեփոխումներ»ը, մարտունակ բանակի, ներքին գործերի եւ ազգային անվտանգութեան մարմիններու ուժեղ համակարգի ստեղծում»ը լուրջի կարելի չէ առնել ժողովրավարութեան ու ազատութեան ապահովութեան մասին անոր հաստատումը շատ աւելի արդիւնաւէտ, նուազ վնասակար եւ աւելի ամուր ձեւով կը ընդհանրապէս իշխանութեան հարցին մօտենայինք լայնամտօրէն, ազգի բոլոր ուժերը հայրենիքի ապահովութեան ու ժողովուրդի բարօրութեան լծելու առաջադրանքով: Համազգային այսպիսի գործելակերպի մէջ, բնական է, որ ոչ մէկ կողմ բացարձակ կերպով կը պարտադրէ իր կամքը. սակայն, այդ իսկ սպառնալիք էր իր իշխանութեան տիրացած վարչախումբին համար, որ հետզհետէ նեղցաւ, իրմէ վանելով իր երէկի գործակիցներն անգամ:

Անցնող հինգ-վեց տարիներու հաշուեկշիռի կորուստները կէսով հաշուելու պարագային իսկ, անոնք կը մնան գերակշռող: Կէսով հաշուուած այս կորուստներու մեծագոյններէնն՝ դարձեալ Հ. Հ. նախագահին բառերով՝ «Հայաստանի տնտեսութեան եւ բնակչութեան կենսամակարդակի լուրջ անկումը, հումքային եւ էներգետիկ ճգնաժամը» եւ «Հայաստանից շուրջ չորս հարիւր հազար քաղաքացիների մշտական կամ ժամանակաւոր արտագաղթը»: Այս կացութեան համար մեզմէ դուրս գտնուող առարկայական պատճառներու հետեւանքները այնքան ծանր չէին ըլլար,- կրկնելու գնով ըսենք,- եթէ մենք այս հարցերուն մօտենայինք լայնամտօրէն, ազգի բոլոր ուժերը հայրենիքի ապահովութեան ու ժողովուրդի բարօրութեան լծելու առաջադրանքով:

Յաջորդող հինգամեակները, յիսնամեակները, հինգ հարիւրամեակներն ու դեռ անկէ անդին՝ որպէս անկախ պետութիւն դիմաւորելու եւ դիմագրաւելու համար, անհրաժեշտ է որ բոլորս գիտակցինք անցնող հինգամեակին համար մեր պատասխանատուութեան: Եթէ իշխանաւոր վարչախաւը ուղղակի պատասխանատուութիւն կը կրէ անցնող հինգամեակի հաշուեկշիռի պակասորդին համար, մենք՝ ժողովուրդը - հայրենաբնակ թէ «օտարերկրացի» - այդ իշխանութիւնները պահելու համար իսկ կը կրենք անուղղակի պատասխանատուութիւն:

Խմբագրական «ՀՈՐԻԶՈՆ»ի

ԵՐԵԽԱՆԵՐԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ՈՒ ՊԻԶՆԷՍԻ ԶՈՀ, ԿԱՄ ՆՈՐԻՑ ՊԼԷԱԿԱՆ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ՅԱՂԹԱՐՇԱՒԻ ՄԱՍԻՆ

Սխալուած չենք լինի, եթէ ասենք, որ այսօր դպրոցի ամենացաւոտ եւ հրատապ հիմնահարցը դասագրքերի խնդիրն է, եւ ամէնեւին էլ դժուար չէ պատկերացնել այն ծնողների եւ երեխաների ուրախութիւնը, երբ որեւէ դասագիրք նուէր է մատուցւում: Օր առաջ իմանալով այդ մասին՝ թեթեւացած չունչ են քաշում, որ գոնէ այդ մի դասագրքի հոգսից ազատուեցին: Իսկ հիմա պատկերացնենք այդ նոյն ծնողների հոգեվիճակը, երբ պարզւում է, որ խոստացած դասագիրքն ամէնեւին էլ ակնկալուածը չէր:

Մտովի տեղափոխուենք Երեւանի դպրոցներից մէկը: Սեպտեմբերի 2ն է: Դասերից յետոյ երեխաներին տուն տանելու եկած ծնողներին խնդրւում է սպասել դահլիճում՝ հանդիսաւորութեամբ դիմաւորելու «բարերարին»՝ Արա Սահակեանին, որը տխրահռչակ Յուլիսի 5ին «ընտրուելուց» յետոյ իր ընտրատարածքի դպրոցների երկրորդ դասարանցիներին «Մայրենի ընթերցարան» է խոստացել: Երգչախումբն ու երեխաները մի մարդու պէս լուռ սպասում են: Նրանք մէկ օրում երախտիքի եւ մեծարման գեղեցիկ խօսքեր են սերտել: Անցնում է ժամանակը, հատնում է բոլոր ներկաների համբերութիւնը, բայց «բարերար» չկայ ու չկայ: Դէ, ի հարկէ, սա էլ հո ընդամէնը 4 ամիս առաջ հէնց այստեղ ծնողների հաշուին իր եւ Պլէեանի պատուին կազմակերպուած այն անմոռաց, թագաւորավայել, ճոխ խնճո՛յքը չէ, որ աճապարի. ի՞նչ կարիք կայ: «Կառավարութեան կարեւոր դէմքէ, շատ գրաղուած է, ի՞նչ արած» անյարմար դրութիւնը փորձում է մեղմել խեղճ տնօրէնը: Վերջապէս նրա փոխարէն ժամանում են 2 ներկայացուցիչներ: Մեծարման ջերմ խօսքերն ու ծով ծաղիկների բուրմունքը վայելելու բախտը նրանց է բաժին ընկնում, թէեւ, ի հարկէ, խօսքերը, գրի առնուած, ուղարկուելու էին հասցէատիրոջը: Յատկապէս «յուզիչ» էր այն պահը, երբ անմեղ երեխաներն իրենց մեծարման խօսքում խոստանում են դառնալ լաւ մարդ... Ա. Սահակեանի պէս:

Այս ամէնը շատ տպաւորիչ է, ուշադրութեան արժանի է նաեւ ամէն գրքի մէջ գեղեցիկ ձեւաւորուած էջանշանը՝ «բարերարի» ստորագրութեամբ, որ երեխան երբեք չմոռանայ նրա արած լաւութիւնը: Բարեգործութիւնն, ի հարկէ, խորապէս մարդկային, վեհ երեւոյթ է, բայց եթէ դրան չի խառնւում քաղաքական շահը: Թող մեր ընթերցողները չմտածեն, թէ մենք քարոզում ենք ապերախտութիւն: Ընդհակառակը, մենք գլուխ ենք խոնարհում ազգային իսկական մեծ բարերարների առջեւ, ովքեր բարեգործութիւն են արել անշահախնդրօրէն, առանց ինքնագովագդելու՝ նուիրարերելով սեփական քրտինքով վաստակածը: Մինչդեռ այսօր ո՞վ չգիտէ, թէ ինչպէս յանկարծ միանգամից հարստացան մեր իշխանաւորները:

Պարզւում է, որ նուիրարերած դասագիրքը պլէյանական «նորամուծութեան» հերթական նմոյշներից է, որոնք դեռեւս անցեալ տարին բազմիցս քննադատուելուց յետոյ մերժուեցին եւ «քնեցին» երեխաների դարակներում՝ իբրեւ «օժանդակ»: Յաւալին այն է, այդքանից յետոյ այս տարի յամառօրէն նորից են հրատարակուել այդ գրքերը: Չէ՞ որ հակառակ դէպքում կը տուժեր Պլէեանի դասագրքերի պիգնէսը: Ուրիշ էլ ի՞նչ պիտի տպագրէր, եթէ ոչ դասագիրք, որպէսզի արագ եւ պարտադրուած կերպով սպառուէր՝ բերելով վիթխարի շահոյթ:

Ուսուցիչներն ամէնեւին էլ մտադրուած չեն եղել դասաւանդելու այդ դասագրքով, բայց ուսումնական տարուայ հէնց առաջին օրը մատուցուած «հաճելի անակնկալը» անակնկալի բերեց ոչ միայն ծնողներին, այլեւ՝ նրանց: Ուսուցիչների եւ երեխաների վգին, փաստօրէն փաթաթուեց այդ գիրքը, պարտադրուեց: Եթէ տարրական դասարանների նախկին դասագրքերում յաջողութեամբ գուգորդւում էին գրականութիւնն ու լեզուն, ապա այժմ պլէյանական «նորարարները» պիգնէսի շահերից ելնելով, ոչ մի կերպ չեն կարողանում տեղաւորուել մէկ գրքի սահմաններում եւ դրանով իսկ ծնողներին կանգնեցնում են եւս մէկ թանկ դասագիրք գնելու հոգսի առաջ: Աւելի՛ն. պարզւում է, որ դրանք էլ, իրենց հերթին, ունեն նաեւ երկու մաս: Աւելի լաւ չէ՞ր՝ երեխան կրթուէր 1993 թ. «լոյս» հրատարակչութեան դասարանի հրաշալի, իսկապէս բարձրարժէք մէկ դասագրքով, քան՝ այս 4 կիսագրքերով: Ասացէք, խնդրեմ, սա բարեգործութի՞ւն է, թէ՞ միտումնաւոր չարագործութիւն, որ պէտք է պատժուի եւ ոչ թէ մեծարուի: Երբ մարդ մէկընդմիշտ առաջնորդ է ընտրում չարին, ապա նրա արած բարեգործութիւնն էլ կամայ թէ ակամայ վերածւում է չարագործութեան:

Բնականաբար շատերը կը տարակուսեն, թէ ինչո՞ւ Ա. Սահակեանն ընտրեց հէնց այս գիրքը, ի՞նչ տարբերութիւն, մի՞թէ նոյն գումարը չէր ծախսելու: Բայց արի՛ ու տես, որ տարբերութիւնը շատ մեծ է: Այս ամէնի տակ քաղաքական ստոր շահեր են թաքնուած: Ուրիշ էլ ո՞վ, ոչ նաեւ ինքը պէտք գօրավիգ կանգնէր իր գաղափարակցին եւ կուսակցին՝ տարածելով, դրանով իսկ նպաստելով նրա անամօթ պիգնէսին:

Պատկերն աւելի ցայտուն կը դառնայ, եթէ աւելացրնենք, որ ընդամէնը Մայիսին բաժանորդագրուած պլէյանական դասագրքերը Սեպտեմբերին արդէն մերժւում են, եւ պահանջւում են դրանց 1996 թ. նոր հրատարակութիւնները: Ի՞նչ պատասխան կարող է տալ խեղճ ուսուցիչը ծնողի այն բողոքին, թէ 1900 դրամ պարտք է արել բաժանորդագրուելու համար, եւ հիմա այդ դասագիրքը ուժի մէջ չէ: Եթէ նախկինում ծնողը քիչ - քիչ, յարմար ժամանակ գնում էր անհրաժեշտ դասագրքերը, ապա այժմ մինչեւ Սեպտեմբեր անյայտ է՝ ո՞ր դասագիրքն է ուժի մէջ: Եւ ծնողը ստիպուած է լինում միանգամից գնել բոլորը՝ ոչ մի երաշխիք չունենալով, որ թանկ գնով ձեռք բերուածներն իր աւելի կրտսեր գաւակն էլ կ'օգտագործի, թէ՝ հերթական «նորամուծութիւնն» այդ գիրքն էլ դուրս կը մղի գործածութիւնից: Եթէ մեր յարգարժան փրոֆեսէօրները տարիներով լրջօրէն տքնում էին ընդամէնը մէկ դասագիրք կազմելու համար, ապա պլէյանական նորայայտ «գերտաղանդաւոր» հեղինակները դասագիրք կազմելը դարձրել են եկամտաբեր փեշակ՝ իրար ետեւից տարին մի քանի անորակ արտադրանք թողարկելով: Միեւնոյն անձնաւորութիւնը միանգամից արագօրէն կազմում է մի քանի դասագիրք: Նիւթական առումով դժուար ձեռք բերուած տետրերում երեխաները հազիւ էին հասցրել գրել մէկ անգամ, երբ վերեւից յանկարծ հրաման իջաւ տետր հասկացողութիւնը դպրոցից վերացնելու մասին՝ պատճառաբանելով, որ «այս գրքերը գիրք-տետրեր են»: Պլէեանները թքած ունեն այն բանի վրայ, որ փորձառու, շնորհաշատ ուսուցիչը հերթական անգամ հեղինակագրկւում է իրենց «նորարարութեան» պատճառով:

Իսկ ի՞նչ գնահատական տանք այն երեւոյթին, ու մի քանի ամիսը մէկ խեղճ ու կրակ «աղքատավարձ» ստացող ուսուցչից պահանջւում է գնել այս բոլոր դասագրքերը եւ դասաւանդել միմիայն դրանցով՝ սպառնալով, որ Պլէեանն անձամբ չրջելու է անխտիր բոլոր դպրոցներում եւ ստուգելու իր հրամանի կատարման ճշդութիւնը:

Այն էլ ասենք, որ ուսուցիչը միայն այժմ է ծանօթանում այս գրքերին եւ մեթոտական ոչ մի ցուցում չունի դրանց մատուցման մասին: Նա ինքն անպատրաստ է, ինքն էլ չգիտէ՝ ինչպէս վարուել դրանց հետ, ուր մնաց՝ աշակերտը: Յիշենք, որ նախկինում 6 ամիսը մէկ չվերապատրաստուած ուսուցիչը ուսուցիչ չէր համարւում: Երբ մի դպրոցում ուսուցիչը բողոքում է տնօրէնին, թէ դրանցով հնարաւոր չէ դասաւանդել, վերջինս հարցրնում է. «Իսկ դուք այլընտրանք ունէ՞ք, այլ դասագրքեր կան»: 90ական թթ. հրատարակուած նոր, ոչ խորհրդային, հրաշալի դասագրքերը, չգիտես ինչու, հրատարակութիւնից դուրս մղուեցին պլէական պիգնէսի սրընթաց արշաւի գրոհից: Ուսուցիչներից մէկն այս երեւոյթը դիպուկ բնորոշեց որպէս «գեղասպանութիւն դպրոցի հանդէպ»: Սա նպատակադրուած քաղաքականութիւն է երեխայի ուշադրութիւնը շեղելու, նրան ապագայնացնելու համար: Մի թէ սա անրարոյականութիւն չէ: Եթէ մարդ իր ֆիզիքական բարքով նողկալի անբարոյական է, ապա հոգեկան ոլորտում ինչպէ՞ս կարող է բարոյական լինել եւ դեռ առաջնորդել անմեղ երեխաների ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ եւ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ գործը:

Վրդովուած են ուսուցիչները, վրդովուած են ծնողները, բայց անկօրութիւնից եփւում են միայն իրենց մէջ. ո՞ւմ դիմես, ո՞ւմ բողոքես, երբ «ձուկը գլխից է հոտած»: Բոլոր երեւոյթները փոխկապակցուած են միմեանց, եւ չդիման մի թէ ամենավերին օղակով չի փակւում, որ այլ կերպ կոչւում է «թիկունք»: Ժողովրդի կիսաքաղցած գոյութեան պայմաններում 60 հազար տոլարի ինքնագովագդի պատկեր տպող նախագահը բարոյական իրաւունք ունի արդեօք մատ թափ տալու ընկերոջ ամօթալի պիգնէսի վրայ: Ի հարկէ՝ ոչ: Եւ քանի դեռ նախագահ կը լինի Լ. Տէր Պետրոսեանը, իր չրջապատը կազմուած կը լինի պլէեաններից, ովքեր բոլորը միասին մեր երեխաների հաշուին կը յաջողեն իրենց պիգնէսները:

Ա. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

ՀԱՅԵՒՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ...

Գիտաժողովին բացման խօսքը արտասանեց Սորպոնի Համալսարանի փրոֆեսէօր. Հայաստանի Գ.Ա.Ա. արտասահմանեան անդամ Ժան-Փիէռ Մահէ, ըսաւ. «Եթէ ես ըլլայի Համաշխարհային Դրամատան ներկայացուցիչ կամ տնտեսագէտ, կ'առաջարկէի, որ այսօր Հայաստանի մէջ նախ լուծուին հրատապ տնտեսական հարցերը եւ ապա՝ մշակութային:

Արտասահմանեան երկիրներու հետ մշակութային կապերու եւ համագործակցութեան ընկերութեան նախագահ Լաւրէնտի Բաքսէդեան ներկայացուց նախորդ երկու գիտաժողովներուն կարդացուած զեկուցումները ընդգրկող, երատարակութեան պատրաստ գիտական ժողովածուն, որուն ներածականին հեղինակն է Ժան-Փիէռ Մահէ. իսկ տպագրութեան պատրաստած է Ռուբէն Սահակեան:

Գիտաժողովին առաջին օրը բանախօսները անդրադարձան հայ-ֆրանսական գրականութեան ընդհանրութիւններուն, երկու ժողովուրդներուն միջեւ նաստատուող մշակութային նոր կամուրջներուն, պարբերական մամուլին, բարգմանական արուեստին, ինչպէս նաեւ ներկայացուեցան գիտամշակութային տարբեր աշխատութիւններ աւ պատմական էջեր:

Գիտաժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերին գրականագէտներ, արուեստագէտներ, պատմագէտներ եւ ափիւրքահայ մտաւորականներ:

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ԱՂՋԻԿՆԵՐԻ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ ՀԱՅ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Վերամուտ է, եւ անգամ մը եւս մանկավարժական հարցերը կը մտահոգեն մեզ: Տրուած ըլլալով, որ դաստիարակ-մանկավարժներու մեծամասնութիւնը կիներ են, ստորեւ կու տանք զիրենք շահագրգռող յօդուած մը՝ քաղուած հայրենի մամուլէն:

Հայ իրականութեան մէջ կանայք բախտորոշ դեր են խաղացել է. տնտեսութեան, է. դաստիարակութեան գործում: Մշտական կռիւների, գաղթերի, տեղաշարժերի պայմաններում, ազգամարդկանց ճնշող մեծամասնութիւնը զբաղուել է զինուորական, ռազմական գործով, բնականաբար կեանքի ողջ հոգսը, ներառեալ երեխաների դաստիարակութեան , երբեմն էլ կրթութեան հարցերը դրուել են կնոջ ուսերին: Յաւէտ, մեզ մանրամասն տեղեկութիւններ չեն հասել կնոջ հնագոյն շրջանի կենցաղի մասին, սակայն պարզ է, որ հայ կինը իր տան տէրն ու տիրականն էր: Շատ երեխաներ ունենալը՝ աւանդոյթ էր եւ պարտադիր, է. ռամկի, է. թագաւորի համար: Հետեւաբար հայ կինը պիտի ունենար «սնուցանողի» եւ «դաստիարակի» կարողութիւններ, որոշ պատրաստութիւն, որպէսզի կարողանար հասարակութեան կողմից իր վրայ դրուած պարտականութիւնները կատարել:

Հինգերորդ դարի հայ կանանց մասին խօսելիս, պատմիչ Եղիշէն յիշատակում է, որ հայ կնոջ համար ամենասիրելի զբաղմունքներից է եղել ձեռագործութիւնը, ասեղնագործութիւնը: Ձեռագործութիւն իրոյի տնային դպրոց է եղել Հաթերքի իշխան Վաղթանգի տունը, որի կինը՝ Արզուխաթունը, իր աղջիկների հետ վարգոյրներն էր ասեղնագործում եւ նուիրում եկեղեցիներին, վանքերին:

Բարեգործութիւնը յատուկ է եղել հայ կանանց: Դեռ 6–7րդ դարերից սկիզբ առած այս սովորութիւնը ուելի է խորանում յաջորդ դարերում, երբ կանայք ոչ միայն բարեգործութիւն էին անում, այլեւ իրենք էին կազմակերպում հասարակական հանրօգուտ նշանակութիւն ունեցող գործեր: Հայ արուեստի զարգացման պատմութեան մէջ կանայք ունեն իրենց ուրոյն տեղը: Նրանք զգաղում էին երգերգեցիկութեամբ, երգահանութեամբ, պարերով, զարկում էին թմբուկ եւ ծրնծղայ, մասնակցում էին բանաստեղծական խաղերին: Հայ աղջկայ գեղագիտական նաշակի կիրառական փաստեր եւ գլուխ-գործոցը սեփական օժիտի պատրաստումն էր:

Հայ դպրութեան սկզբից մինչեւ 18րդ դարը մեզ գրեթէ տեղեկութիւն չի հասել կանանց հանրային, հասարակական բնոյթի որեւէ ուսումնական հաստատութեան մասին, չնայած եւ Եղիշէի, եւ Ալիշանի, եւ ուրիշների վկայութեամբ ու կարծիքով դեռեւս 5րդ դարում հայերը պետական, տարրական եւ այլ դպրոցների կողքին ունեցել են նաեւ տնային դպրոցներ, որտեղ երկսեռ ուսուցում էր կազմակերպւում: Մեր պատմիչների վկայութեամբ Մամիկոնեան տիկինը հռմուտ դաստիարակ էր, Գրիգոր Մագիստրոսի կինը գրաւում էր երեխաների դաստիարակութեան եւ կրթութեան հարցերով, Շուշանիկ Պահլաւունու, Մարիամ Շնորհալու հիմնական զբաղմունքը մանուկներին ուսուցանելն էր: 8րդ դարում Սահականոյշտ Սիւնեցին, երաժիշտ Սահփանոս Սիւնեցու քոյրը, տնային դպրոց էր ստեղծել, որտեղ երեխաներին երաժշտութիւնից բացի, այլ գիտութիւններ էր ուսուցանում:

Մեր խորին համոզմամբ Սահականոյշտը չէր կարող միակը լինել Հայաստանում, գուցէ ուելի ինչ տաղանդով ու կարողութիւններով, բայց եղել են կանայք, որոնք տնային պայմաններում զբաղուել են ոչ միայն իրենց երեխաների կրթութեան հարցերով: 13–14րդ դարերի արձանագրութիւնների մէջ ուելի յանախակի են հանդիպում նման դրդրոցների եւ դաստիարակչուհիների անուանների: Ուրեմն երկարատեւ ու տարածուած գործընթաց պիտի լինէր կանանց կրթութիւնը, որպէսզի նրանց շարքերից դուրս գային ուսուցիչներ, տարբեր բնագաւառի ներկայացուցիչներ: Ամենայն հաւանականութեամբ, դրա համար մենք պարտական են տնային դպրոցներին:

Աղջիկների հանրային կրթութեան սկիզբը հայոց մօտ ընդունուած է համարել 18րդ դարի սկզբները, երբ աղջիկների համար դրդրոցներ բացելու հարցը այնքան հրատապ էր ու հասունացած, որ այդ ժամանակի օրէնսգրքերից մէկում արձանագրւում են յատուկ յօդուածներ այդ մասին: Օրէնսգիրք յօդուածներից մէկը իւրամանչիւր ուսուցչի պարտքն է համարում իր աշակերտուհիներին, տուած ներքին՝ ամօթխածութիւն ուսուցանելը: Յաջորդ կանոնը ուսուցչին թոյլ էր տալիս անպարկեշտ ու անհնազանդ աղջիկներին ծեծել միայն մէկ պայմանով, որ ծեծի հետեւանքով չայլանդակուի նրանց դէմքը, չկոտրուեն ոսկորները եւ չզրկուեն երեխայ ունենալու ընդունակութիւնից: Այս կանոնների որոշ մասը մնում է այսօր դժուար են ընկալում, սակայն կարեւորն այն է, որ դրանք ցոյց են տալիս աղջիկների դաստիարակութեան հարցերի հրատապ բնոյթը: Այդ դարերում աղջիկների հանրային դաստիարակութեանն ուղղուած իւրամանչիւր քայլ պէտք է առաջադիմական համարել, քանի որ Եւրոպայում նոյնպէս դեռեւս տարակուսանքով եւ դժուարութեամբ էին իրագործում այդ հարցերը: 19րդ դարում նոյնպէս շարունակում են կրթութեան բնագաւառում աղջիկների եւ տղաների միջեւ տարբերութիւն դնելը, մատուցուելիք կանոնների մի մասին բում էր՝ կնոջ տեղը տունն է, նրա հիմնական պարտականութիւնները խոհանոցն ու երեխաները, ուստի ուսեալ կինը չարիք է ազգի համար, միւս մասը պնդում էր, է. կանայք ընդունակ չեն ուսումը նրանց համար չէ, երրորդները գտնում էին, որ երկսեռ ուսուցումը հայ աղջկայ համար վտանգաւոր է, որովհետեւ անբարոյ վարքագծի կը մղի աղջիկներին, որոշ գիտնականներ էլ, փորձում էին ապացուցել, է. իբրեւ նոր ժամանակներում հայ կինը չունի իր սեփական պատկերը, նա կամ արեւելեան ստրկուհի, կամ եւրոպացի օտար մի կին է:

Անշուշտ, հայ պետականութեան անկումը մասամբ խախտեց ազգային հոգեւոր կեանքի բնականոն ընթացքը, իր ազդեցութիւնը թողնելով կնոջ լիարժէք ազգային դաստիարակութեան վրայ՝ հաշուի այն ժողովրդի առանձնայնութեան կարեւորնախապայմաններից մէկն է, քանի որ հայ անող սերնդի բարոյական, ազգային ինքնագիտակցութեան դաստիարակութիւնը պատկանում է հայ կնոջը, ուրեմն այդ միսիան կատարելու համար կինը պէտք է լուսամիտ եւ լուսաւոր լինի:

Աղջիկների կրթութեան եւ դաստիարակութեան հարցին անդրադարձել է նաեւ Պերճ Պռոշեանը: Նրա կարծիքով իւրամանչիւր առաջադիմական ազգ անպայման պէտք է երկսեռ կրթութիւն կազմակերպի, որովհետեւ «առողջամիտ դաստիարակութիւնը» թոյլ չի տալիս, որ նոյն ընտանիքում մի սեռը անուս լինի, միւսը՝ ուսեալ: Այդ երեւոյթը կարող է դառնալ բնականական տեսանութիւնների աղբիւր: Ազգի առաջին մտաւորութիւնը պէտք է լինի կրթեալ մայրերի եւ լուսաւոր հայրերի պատրաստելը:

19րդ դարի կանանց դաստիարակութեան եւ կրթութեան գործի ակտիւ կազմակերպիչ Սոֆիա Բաբայեանը գրել է. «Այն ժողովուրդը, որ ունի մայրեր, ինչպիսի՞ հարկաւոր են, կը լինի միւս ժողովուրդներից շատ բարձր»:

Արեւմտահայ մանկավարժ Ռեբէկա Պէրպէրեանը գտնում էր, որ տուեալ հասարակութեան բաղադրութեան կրթուածութեան հիմնական ցուցանիշը կանանց համատարած գրագիտութիւնն է, նրանց՝ հասարակական կեանքի տարբեր ուղղութիւններին մասնակից դարձնելը: Յաւէտ, 20 եւ 21րդ դարերի նամբագլխին մենք դեռ չկարողացանք հասկանալ այն պարզ ճշմարտութիւնը, որ այն ազգը, որը իր կէսին՝ կանանց, մասնակից չի դարձնում հասարակութեան *բրոպլեմներ* լուծելու գործին, յարգանքից վերաբերմունք չունի կնոջ նկատմամբ, հոգ չի տանում կնոջ մասին, երբեմն չի կարող բարձրանալ քաղաքակրթութեան բարձր աստիճանի վրայ: Մեր նախնիները պայքարել են աղջիկների եւ տղաների հաւասար կրթութեան համար, հասկանալով, որ առանց դրա ազգը չի կարող զարգանալ, դրանով իսկ իրենց պարտքը կատարելով յաջորդ սերունդների առջեւ, իսկ մենք այսօր հայ կնոջը, որը իր կրթական մակարդակով չի զիջում առաջադէմ ազգերի կանանց, դուրս ենք մղել հասարակութեան կառուցմանը եւ ազգային կեանքի ձեւաւորմանը մասնակցելու գործընթացից: Այս տեսանկիւնից զարմանքով եւ սրտի ցաւով ստիպուած ենք արձանագրել, որ օրերս աւարտուց Հայաստանի կառավարութեան լիակատար *տնտեսականացման*, ընդունեց միակ կին նախարարի հրաժարականը: Ուստի պետական գործերով զբաղուող այրերին օգտակար կը լինի թերեւս Հայ ժողովրդի, հայ մանկավարժութեան պատմութեան էջերը, վստահ եմ, անտեղեակ չեն, որ ազգային մատաղողութիւն, սնոների հաւասարութիւն, ազգի ներկայի եւ ապագայի համար հաւասար պատասխանատուութիւն ունենալու զգացում, բաղաքացիութիւն եւ պետական մտածելակերպ հասկացողութիւնները: Սակայն միայն պատմական գիտելիքները բաւարար չեն, այդ ոգով դաստիարակուած լինել է պէտք: Հիմա մեզ անհրաժեշտ է զարդուայ օրուայ մասին մտածել, որ ապագայի պետական այրերը այդ դաստիարակութիւնը ստանան: Դրա համար նորից անդրադառնանք մեր մեծերին: Լեւոն Շանթը գտնում էր, որ դպրոցը պէտք է աշակերտների մէջ սերմանի մաքուր ապրելու, մաքուր սիրելու, մաքուր ընտանիք կազմելու եւ բախտաւորութիւնը, ե՛ւ պարտականութիւնը:

Շանթի կարծիքով, նշմարիտ կրթութիւնը պահանջում է, որ դպրոցը այնպէս դաստիարակի իր սաներին, որ նրանցից իւրամանչիւրը լաւ ճանաչի իր էութիւնն ու օրգանիզմը, յուզումները ու զգացմունքները, մարզուած լինի պատշաճութեան ու խոհեմութեան սահմանները ճիշտ պահելու, ապագայում կարողանայ հոգատար ծնողի եւ օրինաւոր ամուսնու պարտականութիւնները կատարել: Դպրոցն է, որ պիտի ձեւաւորի ազգային մտածելակերպ, դաստիարակի բաղաքացիութեան, ազգի ապագայի նկատմամբ պատասխանատուութեան զգացում: Որքան արդիական են հնչում Լեւոն Շանթի խօսքերը: Յաւէտ, այսօր մեր դպրոցը լիարժէք չի կարողանում այս խնդիրները կատարել: Այս հարցում, ի հարկէ, միայն դպրոցը չի մեղաւոր: Այն երբեմն հասարակական տոնձին միաւոր չի եղել: Դպրոցը մի կողմից արտացոլում է հասարակութեան վիճակը, միւս կողմից կատարում տուեալ հասարակութեան սոցիալական պատուէրը: Սա արդէն վերլուծութեան նոր նիւթ է:

Աղջիկների դաստիարակութեան եւ կրթութեան մասին հայ մանկավարժութեան պատմութեան բուռցիկ վերլուծութեամբ մենք փորձ արեցինք փաստել, որ մեր նախնիներից հասած ձեռքբերումները հեռանկար կորցնում են, քանզի ազգայինից հեռացել են, իսկ համամարդկային արժէքների պիտակի մէջ երամցում է *սուրոգատը*, որը անկմ է:

Մեր հանրապետութիւնում բացակայում է կնոջը մեծարելու, կնոջ շահերը պաշտպանելու ազգային բարոյականութիւնը, անտեսւում են ՄԱԿի «Կնոջ իրաւունքների մասին *Կոնվենցիայի* պահանջները, աղջիկը կեանքի մանելիս չունի ազատ ընտրութեան իրաւունք, հաւասար պայմաններ, կնոջ, աղջկայ նկատմամբ բարոյա-հոգեբանական բարենպաստ մթնոլորտ ստեղծելուն չեն նպաստում նաեւ մամուլը, ռատիոն, հեռուստատեսութիւնը եւայլն: Սա յեթերնթաց է ազգային փորձի առջեւ:

Մեր կարծիքով հասարակութիւնը միաբան ուժերով պէտք է ժամ առաջ օգտագործի իր մատաւորական *փոտենցիան* այս խնդիրը հարցերը լուծելու համար: Բանզի մեր մեծերը, ի դէմս Լ. Շանթի, զգուշացնում էին, որ բաղաքակրթութեան բարձր աստիճանի վրայ կարող է անցնել միայն այն ժողովուրդը, որը կնամեծար է, ունի գիտակից, բազմակողմանի զարգացած մայրեր, ազգային կեանքի ձեւաւորման ու զարգացմանը մասնակցող կին:

ԱՅՏԱ ԹՈՓՈՒԶԵԱՆ

ԱԶԳ. ԼԵՒՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԷՋ

Ուրախութեամբ կը տեղեկացնենք Պետական քննութիւններուն յաջողած մեր աշակերտներուն անունները.

●*ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՊԱՔԱԼՕՐԷԱ* (Bacc. Lib.)

(7 ներկայացածներէն յաջողած են 4ը)

Դալար Պէպէճեան, Մարինա Գարալէքեան, Վարդան Նիզեան եւ Լինա Սատէք:

●*ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՊՐԸՎԷ (Brevet)*

(20 ներկայացածներէն յաջողած են 18ը)

Անդրանիկ Պիլէմճեան, Անի Հաճիմանուկեան, Թամար Աւետիսեան, Դալար Ջուլհաճեան, Ռաֆֆի Պասմաճեան, Ռիթա Գասապեան, Սալբի Երէցեան, Հուրի Տալուզեան, Մեղեդի Էթիեմեզեան, Սիւզի Չուլճեան, Թամար Քէօսէեան, Մարալ Գուլաճեան, Մարկրիթ Շիրինեան, Մարիամ Ուահպէ, Միրէյ Քէօսէեան, Մեղրիկ Սեդրակեան, Մինաս Տեկիրմենճեան եւ Վարդան Պետիրեան:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. ԼԵՒՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԷՋ

(ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ, ՀԵՌ. 262618)

1. 1996 - 97 ուսումնական տարեշրջանի արձանագրութիւնները, հին թէ նոր աշակերտներու համար, կը շարունակուին մինչեւ Երկուշաբթի, 30 Սեպտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 9էն 12, բացի Շաբաթ օրերէն:

2. Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ բերել նախորդ տարուան վիճակացոյցը, ինքնութեան թուղթը, աշակերտին թիւը՝ վաւերացուած կրթական նախարարութեան կողմէ, եւ երկու լուսանկար:

3. Վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ ժամանակացոյցով.
- Չորեքշաբթի, 25 Սեպտեմբեր - լեզուներ
- Հինգշաբթի, 26 Սեպտեմբեր - գիտութիւն, աշխարհագրութիւն
- Ուրբաթ, 27 Սեպտեմբեր - Ուսողութիւն, պատմութիւն:

4. ՎԵՐԱՄՈՒՏ

- Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր - Պրըվէ
- Չորեքշաբթի, 2 Հոկտեմբեր - Մնացեալ դասարաններ

5. *Օթոքարի* սպասարկութիւնը ապահովուած է բոլոր շրջաններուն համար:

●*ՕԱՆՕԹ Վեցերորդ դասարանին համար, տեղի անբաւարարութեան պատճառով, նախապատուութիւն պիտի տրուի կանուխ արձանագրուողներուն:*

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՃԵՄԱՐԱՆՆԵՐ

Ինչպէս յայտարարուած էր նախօրօք, վերաքննութիւնները, Ժ. եւ ԺԱ. դասարաններուն համար, տեղի կ'ունենան Եշ. 19 եւ Ուրբ. 20 Սեպտեմբերին: 19 Սեպտեմբերէն սկսեալ, Ճեմարաններու գրասենեակները բաց են ամէն օր, ժամը 8էն 12 (բացի Շաբաթ օրերէն):

Միւս դասարաններուն համար, վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ յաջորդականութեամբ.

Դշ. 25 Սեպտեմբերին՝ Հայերէն եւ Արաբերէն.

Եշ. 26 Սեպտեմբերին՝ Թրանսերէն, Հայոց Պատմ. եւ Աշխարհագրութիւն.

Ուրբ. 27 Սեպտեմբեր՝ Ուսողութիւն եւ գիտութիւններ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Բշ. 23 Սեպտեմբերին՝ աւարտական եւ ԺԱ. դասարաններ.

Գշ. 1 Հոկտեմբերին՝ Թ. եւ Ժ. դասարաններ.

Դշ. 2 Հոկտեմբերին՝ Զ., Է. եւ Ը. դասարաններ.

Եշ. 3 Հոկտեմբերին՝ Նախակրթարան.

Ուրբաթ 4 Հոկտեմբերին՝ Մանկապարտէզի Դեղին եւ Կանաչ դասարաններ.

Բշ. 7 Հոկտեմբերին՝ Մանկապարտէզի Կապոյտ եւ Վարդագոյն դասարաններ:

Մանկապարտէզի գոգնոցները տրամադրելի կ'ըլլան Դշ. 25, Եշ. 26 եւ Ուրբ. 27 Սեպտեմբերին: Մեծերու տարազները եւ դասագիրքերը վաճառելի են միեւնոյն օրերուն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՈԳԵՇՆՉՈՂ ԱՆԿԻՒՆԸ

ՓՐՈՎԱՆՍԸ՝ ԻՆՔՆԻՒՆ ՄՏԱՊԱՏԿԵՐ ՄԸ

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ՀՈՎԵՐԸ, ԱՆՈՒՇԱԲՈՅԹ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՎԱՂԵՄԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ՓՐՈՎԱՆՍԸ ԿԸ ՎԵՐԱՃԵՆ ԶԳԱՅԱԲԱՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՄԻՏՔԸ ԼԾՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ

ԳԵՂԱՆԿԱՐԻ ՄԸ ՆՄԱՆ,

Ամրան եղանակի հովերով կեանք ստացած է: Փրովանսը այն վայրն է, ուր ամէնէն պարզ բնանկարը (ինչպէս՝ դաշտերուն մէջ պարող հարսնուկներ) կրնայ յանկարծ գերազանց կերպով ազնուական թուիլ: Ի զուր չէ, որ տպաւորապաշտ գեղանկարիչներ մղուած են դէպի հարաւային Ֆրանսայի այս անկիւնը, եւ հռոմէացի կայսրերէն մինչեւ շարժապատկերի աստղեր ցանկացած են սեփականացնել անոր մէկ մասը: Սակայն որքան ալ Փրովանսը անձնատուր կ'ըլլայ իր այցելուներուն, իր ամէնէն քաղցր հմայքը կը վերապահէ անոնց, որոնք իրենց հայրենիքը կը կոչեն զինքը:

«Երբ մարդ հոս ծնած է, կը թուի, թէ ուրիշ ոչիչ իմաստ կը ներկայացնէ», ըսած է տպաւորապաշտ գեղանկարիչ Փօլ Սեզան՝ խօսելով իր ծննդավայրին մասին, որ իր արուեստին ներշնչարանը եղած է:

Կրնայ պատահիլ, որ օր մը գտնուիք հարաւային Ֆրանսայի բլուրներուն վրայ եւ յանկարծ լսէք տարօրինակ, հզօր եւ անորոշ աղմուկ մը, որոտացող ջրվէժի կամ գոռացող հնոցի նման ձայն մը, զոր կրնաք ակնկալել միայն, երբ ամբարտակ մը խորտակուի, եւ ջուրը խուժէ ձեր ճամբուն կողմը: Ձեր շուրջ տարածուող կոնարեր ծառերը կը սկսին պարել եւ կքիլ, գետնի փոշին ոլորապտոյտ աղմուկով կը բարձրանայ, իսկ ձեր հագուստները ոստումներով եւ ծածանումներով կ'ապրին իրենց յատուկ կեանք մը: Կը թուի, թէ ամբողջ աշխարհը յանկարծ խենթենալով սխալ վարմունքի մէջ է, եւ կ'անդրադառնաք, որ Միջերկրականի հիւսիսային հովերուն կատաղութեան առաջին փորձառութիւնը կ'ապրիք:

Կարելի չէ Փրովանսի մէջ երկար ժամանակ անցընել, առանց հանդիպելու այս ցուրտ եւ անվնաս հովին, որ կը բարձրանայ Ֆրանսայի Մասիֆ Սանթրալի լեռնաղաշտէն եւ Ռոն գետի հովիտէն, կը գալարուի դէպի հարաւ եւ Միջերկրական՝ երբեմն փչելով խիտ գեփիւռի նման, բայց յաճախ այնպիսի ուժգնութեամբ, որ կրնայ ձեզի մէկ կողմ նետել: Այս հովը տարին գրեթէ հարիւր անգամ կը գարթնի, եւ այդ օրերուն մարդիկ այլ նիւթի մասին չեն խօսիր: Ժամերը շարունակ աղմկելէ ետք անիկա կ'անցնի չոգեկառքի նման շրջապատը «խառնշտկելով», սակայն ի վերջոյ խաղաղութիւն շնորհելով: Արեւուն շողերը կը սկսին հոսիլ լեռներուն վրայ, երկինքը կը վերածուի լուսաւոր կապոյտի եւ օդը, որ քիչ առաջ կատաղի եւ անգսպելի էր, կը դառնայ կայուն եւ բալասանարոյր: Վայրկենական կերպարանափոխումի այս պահը կը գարմացնէ զգայարանքները եւ ապրելու հրճուանքը կ'առթէ: Այլ խօսքով՝ Փրովանսը իր կատարեալ վիճակին կը հասնի:

Թէեւ հիւսիսային այս հովը միշտ ալ այնքան արագ չ'անցնիր, այսուհանդերձ կարծէք կը մաքրէ աշխարհը՝ իր ետին ձգելով ընապատկեր մը, ուր գոյները աւելի հարուստ կը թուին, բոյրերը՝ աւելի գգլխիչ, իսկ օդը՝ աւելի սուր եւ թարմ, քան՝ նախապէս: Կանաչ բլուրներ՝ խիտ գիւղերով, ձիթենիներու եւ կեռասենիներու շուքին թաքնուած ագարակներ եւ դէպի ձիւնագագաթ Ալպեան լեռները առաջնորդող կատարելապէս պարապ, հսկայ եւ կապոյտ երկնակամար մը կը ճառագայթէ այնպէս, որ կը գերազանցէ շքեղութիւնը: Օդը այնքան կը պայծառանայ, որ կը թուի, թէ կարելի է մատով գրնգացնել զայն, ինչպէս՝ նուրբ բիւրեղէ շինուած գինիի բաժակ մը:

ԵՐԲ ԼՈՅՍԸ ԿԸ ԳՐԿԷ ԿՐԱՔԱՐԸ... Դարեր շարունակ նման պարսպապատ գիւղաւաններ, բլուրներու գագաթին թառած, Փրովանսը պաշտպանած են արտաքին թշնամիներէն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆՆԵՐՈՒ ՏԻԱՆԱԼԻ ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Աշխարհի վրայ դժուար կարելի է գտնել այնպիսի վայր մը, որ գգայարանքները սրելու եւ միտքը ապշեցնելու նման յատկութիւն մը ունենայ, ինչպէս՝ Ֆրանսայի այս հարրեցնող անկիւնը: Անիկա Ֆրանսայի ոչ միայն ամէնէն առինքնող շրջանն է, այլեւ՝ թերեւս ամէնէն այլագանն ու հակասականը, որուն բնապատկերը կը տարուբերի դալարագեղ եւ տարրամերժ տարածութիւններու միջեւ, որուն կլիման կրնայ մերթ անմեղ եւ մերթ կատաղի ըլլալ, եւ որուն հողային կազմուածքը յաճախ հսկայական է, միշտ անհանդարտ, կարծէք՝ կը փորձէ իր կարճ թռիչքով պարփակել սեպաձեւ եւ ալեձեւ կարելի իւրաքանչիւր երեւոյթ:

Փրովանսը կ'ընդգրկէ Մարսէյի եւ Նիսի նման քաղաքներ, Աւինիոնի եւ Էքս-Ան-Փրովանսի նման համալսարանական գիւղաւաններ, Քոթ տ'Ազիւրի նման խճողուած եւ փոդփոդուն միջերկրականեան ծովափներ, ինչպէս նաեւ՝ միջնադարեան խաղաղ գիւղեր, որոնք դարերու թաւալումէն ձեւով մը խոյս տուած ըլլալու տպաւորութիւնը կը ձգեն: Աշխարհագրական այս համադրութեան միախառնուած են վայրի կիրճեր, կանոնաւոր ագարակներ, հռոմէական անհամար աւերակներ, թաւշային եւ վայրենի բլուրներ, խճողուած անտառներ, ուր կինձեր կը թափառին, ինչպէս նաեւ՝ Քամարկի ճահճահուտները, ուր Ռոն գետը երկուքի կը բաժնուի հանդիպելու համար Միջերկրականին:

Այս ամբողջ այլագանութիւնը խռնուած է միայն շուրջ 256 քմ. յայնքով եւ 224 քմ. երկայնքով տարածութեան մը մէջ: Այս թիւերը մօտաւոր են, որովհետեւ Փրովանսի սահմանները ոչ միայն անկանոն են, այլեւ՝ անորոշ:

ՅԱՐԱՓՈՓԽ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐ

Գիտնալու համար, թէ ուր կ'աւարտի Փրովանսը, եւ ուր կը սկսի աշխարհին նուագ սիրելի մասը, կ'արժէ երթալ Աւինիոն՝ կոկիկ եւ վայելուչ քաղաք մը, ուր կը գերիշխէ Պապերուն Պալատը: Այս կոթողային ապարանքը 1309էն 1377 ծառայած է իբրեւ հռոմէական կաթողիկէութեան նստավայր, երբ ծագումով Ֆրանսացի Քլեման Ե. պապը լքած է Հռոմը եկեղեցական հատուածականութեան ժամանակներուն:

Նոյնիսկ Աւինիոն դարաւոր համալսարանին (հիմնուած է 1303ին) աշխարհագրութեան դասախօսները կը վարանին սահմանագծելու Փրովանսը: Անոնք կը բացատրեն, թէ Փրովանսը Իտալիայէն դուրս հռոմէական առաջին գաւառը եղած է, ուրկէ ստացած է իր անունը: Սկիզբը տարածուած է Ֆրանսայի հարաւային ամբողջ տարածքին վրայ, Ալպեան լեռներէն մինչեւ Փիրենեան լեռնաշղթան: Սակայն Հռոմի անկումէն ետք տարբեր ուժեր փորձած են տիրել անոր. Ֆրանքները, հաղարացիները (սարասէն) եւ աւարտապետները: Այնուհետեւ շրջանը բաժնուած է Ֆրանսայի թագաւորութեան եւ պապական իշխանութեան միջեւ: Կռուախնձոր մը եղած ըլլալով՝ անոր սահմանները տեւաբար փոխուած են:

Ֆրանսական յեղափոխութեան ժամանակներուն, 18րդ դարու վերջերը, Ֆրանսա բաժնուած է վարչական բազմաթիւ ենթաշրջաններու: Փրովանսը ներառնուած է այս ենթաշրջաններէն հինմէջ, հետեւարար դադրած է գոյութիւն ունենալէ. բայի գոյական տեսակէտէն: Կացութիւնը աւելի եւս բարդացած է 1960ական տարիներուն, երբ բոլոր ենթաշրջանները համախմբուած են 22 շրջաններու մէջ: Փրովանսը մաս կազմած է Փրովանս-Ալփս-Քոթ տ'Ազիւր շրջանին: Այս դասաւորումը պարագայական կերպով կատարուած է եւ մինչեւ այսօր տարակարծութեանց նիւթ է: Օրինակ, Նիսի բնակիչները բնաւ ուրախ չեն, որ մաս կը կազմեն շրջանի մը, որուն մայրաքաղաքը Մարսէյն է:

Ընդհանրապէս Փրովանսի մասին կը խօսուի իբրեւ անջատ ամբողջութիւն մը: Սակայն այդպէս չէ: Շատեր կը կարծեն, որ Նիմը Փրովանսի մաս կը կազմէ, իսկ խորքին մէջ անիկա երբեք Փրովանսի չէ պատկանած հռոմէական տիրապետութենէն ի վեր: Միւս կողմէ, քիչեր կը գիտակցին, թէ բարձր-Ալպեան շրջանը Փրովանսի մէկ բաժինն է: Կարճ խօսքով, Փրովանսը աւելի գոյութիւն ունի մարդոց ուղեղին մէջ, քան թէ քարտէսին վրայ:

ԱՆՑԵԱԼԸ ԵՒ ՆԵՐԿԱՆ՝ ՄԻԱՁՈՒԼԱԻԱԾ

Սակայն եթէ դարերու տուայտանքը Փրովանսի կտակած է խառնափնթոր ուրուագիծ մը, միւս կողմէ, առնուազն անոր շնորհած է անցեալի հարուստ գիտակցութիւն մը: Գրեթէ ամէն տեղ կարելի է ականատես ըլլալ անցեալի եւ ներկայի ներդաշնակ միաձուլումին: Օրանժի ամփիթատրոնի քարէ նստարաններուն վրայ նստած կարելի է օփերա դիտել: Արլի Փլաս ալ Ֆորիւմ սրճարանին մէջ կարելի է գաւաթ մը սուրճի շուրջ վայելել այնպիսի հրաշալի տեսարան մը, որ գրեթէ անփոփոխ մնացած է այն օրէն, երբ մէկ դար առաջ հոլանտացի Վան Կոխը գեղանկարած է գայն: Կարելի է նաեւ ճեմել սալայատակ ծառուղիներէն եւ ուղղուիլ համերգ մը ունկնդրելու դաշտի մը մէջ, ուր շուրջ 2000 տարի առաջ սուսերամարտիկներ կը մարտնչէին, երբ Արլը հռոմէական կայսրութեան յառաջադէմ քաղաքներէն էր:

Շրջանին յաճախ արիւնալի պատմութեան ամէնէն ցայտուն յիշեցումները հաւանաբար հրաշագեղ բլուրներու տեսարժան գիւղերն են, ինչպէս՝ Լէ Պո, Կորա, Պոնիէօ, Ռուսիյոն, Մենիրպ եւ Մուսթիէ – Սանթ Մարի, որոնք կը տիրապետեն կեդրոնական եւ հիւսիսային Փրովանսի գառիթափ բլուրներուն: Միջնադարուն, երբ տեղւոյն մեծաւորները պատերազմներ կը մղէին հարաւային Ֆրանսայի տարածքին, այս գիւղերը կը կառուցէին պաշտպանական եւ ապահովական

ՓՈՔՐ ՀՌՈՄԸ կամ Արլ քաղաքը, Ռոն գետին վրայ, հիմնուած է Ն. Ք. 6րդ դարուն: Առաջին դարուն հռոմէացիք հոն կառուցած են 25 հազար նստարաններով ամփիթատրոն մը, ուր սուսերամարտիկներ կը մարտնչէին, իսկ այսօր ցլամարտեր տեղի կ'ունենան:

նպատակներով: Գլխապտոյտ պատճառող գահավէժ անդունդներու եզրին, ամէնէն անհասատ գետիններու վրայ, խիտ կերպով խռնուած եւ իրարու փարած այս գիւղերը յաւիտեան ձրգտած են հեռու պահել արտաքին աշխարհը: Դարեր շարունակ յաջողած են: Սակայն 1960ական տարիներէն ի վեր հետզհետէ կը նուաճուին նոր տեսակի ներխուժողներով, որոնք նուագ վայրագ են, բայց՝ աւելի անխնայ. գրօսաշրջիկներու «բանակներ» երբեմն պատկերագարդ բացիկներ գնելու տենդով «կը գրաւեն» ամբողջ շուկայ մը, մինչ գիւղացիք կը ստիպուին երկար սպասել իրենց անհրաժեշտ մէկ ապրանքը ձեռք ձգելու համար:

Այսուհանդերձ, գրօսաշրջիկութեան եղանակէն դուրս Փրովանսի մեծ մասը կ'ընկղմի անխրոխ անդորրութեան մէջ: Խաղաղութիւնը ծայր կու տայ ամէն Սեպտեմբերի, երբ տեղացիք դարձեալ կը սկսին իրարու հանդիպիլ փողոցներուն մէջ, խօսակցիլ սրճարաններու սեղաններուն շուրջ եւ իրենց գոյութիւնը վերգտալ իրրեւ հաւաքականութիւն:

Այդ ժամանակ ամառուան հեղձուցիչ տաքը եւս անհետացած կ'ըլլայ, եւ բնութիւնը «կը հագնի» ոսկեայ քնքշութեամբ գոյն մը: Եթէ հարց տրուի փրովանսցիին, թէ ի՞նչը գինք կը կապէ Ֆրանսայի այս գատորոշ վայրին, ան իր բնորոշ ազնուութեամբ եւ համբերութեամբ կը պատասխանէ. «Որովհետեւ հոս ծնած եմ, եւ ապրիլս եմ հոդս է, որովհետեւ Փրովանսն է, եւ որովհետեւ մնացեալ բոլոր վայրերը Փրովանս չեն»:

ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉՆԵՐՈՒ ՆԵՐՇՆՉԱՐԱՆԸ

ԱՆՈՒՆԻ ՎԱՃԱՌՔ

Արլի մէջ Վան Կոխի սրճարանը կը ներգրաւէ ճագի սիրահարներն ու Վան Կոխի երկրպագուները:

Փրովանսի հարուստ բընութիւնը ներշնչած է բազմաթիւ գեղանկարիչներ, ինչպէս՝ Մաթիս, Ռընուար, Փիքասօ, Պոնար եւ Շակալ: Փօլ Սեզան՝ շրջանին բընիկ արուեստագէտը մեծցած եւ ապրած է Այի մէջ: Անոր արուեստանոցը այժմ թաքնուած է բարձր շէնքերու արանքին, մինչ հօրը գլխարկավաճառի խանութին գեղանկարուած ծանուցումը մինչեւ այսօր կարելի է տեսնել Քուտ Միրապոյի սրճարաններէն մէկուն մէջ:

Սակայն ոչ թէ փրովանսցի, ոչ իսկ ֆրանսացի գեղանկարիչ մըն է, որ կը գերազանցէ «փրովենսալ» արուեստի աշխարհին առնչուող բոլոր արուեստագէտները: Անշուշտ խօսքը կը վերաբերի հոլանտացի տպաւորապաշտ գեղանկարիչ Վինսընթ Վան Կոխի: Անոր արգասիքը այնքան բեղուն եւ շլացուցիչ է, որ մարդիկ յաճախ կը մոռնան թէ ան գեղանկարած է միայն 10 տարի եւ իր մեծագոյն իրագործումները կատարած է Փրովանսի մէջ ապրած 2 տարիներուն, 1888ի սկիզբէն մինչեւ 1890ի գարունը, սկիզբը Արլի մէջ, ապա՝ հոգեբուժարանի մը, որ նախկին վանք մըն էր, Սէն Ռեմի Տը Փրովանսի հին գիւղաւանին մօտ: Վան Կոխ այս շրջանին խելայեղ թափով արտադրած է շուրջ 150 գեղանկար, որոնց շարքին՝ *«Նոճիով եւ աստղով ճամբայ»* եւ *«Ձիթապտուղի ծառեր՝ դեղին երկինքով ու արեւով»* գեղանկարներուն նման բնանկարներ: Անոնց անհանգիստ եւ ահռելիօրէն խռովայոյզ գիծերը կ'արտացոլեն Վան Կոխի մտային խառնափնթոր վիճակը, ինչպէս նաեւ՝ անգութ փոթորիկի մը զգացողութիւնը: Հոգեբուժարանէն հեռանալէ երկու ամիս ետք Վան Կոխ անձնասպան եղած է 37 տարեկանին:

Հոլանտացի այս գեղանկարիչը հմայուած էր Փրովանսի գոյներով ու լոյսով եւ, զարմանալիօրէն, անոր միջերկրականեան հիւսիսային փոթորիկով: 1888ի բարեկամի մը յղած նամակին մէջ բացատրած է, թէ ինչպէ՛ս գեղանկարած է *«Ամրան Գիշեր»*ը գեղանկարը, նման կատաղի փոթորիկի մը մէջ. *«Մարդ պէտք է եռոտանին մխրճէ գետնին եւ 50 սմ. բարձրութեամբ երկաթէ ձողեր խրէ անոր ոտքերուն շուրջ, ապա ամբողջութեամբ զայն կապէ պարանով: Այս ձեւով կրնաս աշխատիլ, երբ հովը կը փչէ»:*

ԲՈՅՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ

ՓԵՐԹ ԱՌ ՓԵՐԹ - իտալացի աշխատաւորներ կը հաւաքեն ֆրանսական անուշահոտերու բոյր հայթայթող յասմիկներ:

Փրովանսի բնակիչները միշտ ալ յաջողած են հաճոյք եւ բարօրութիւն ստեղծել գրեթէ ոչինչէն: Ֆրանսայի այլ շրջաններէն մշակ մը սրտաճաք պիտի ըլլար հարաւային Ֆրանսայի այս անջրդի տարածութեան մէջ: Սակայն տոկուն փրովանսցիին ձեռքերը արդիւնաբերական դրախտի կը վերածեն զայն, հայթայթելով համեստ գետնասունկերու (*թրաֆըլզ*) դէզեր, քաղցր կեռասներ, հիւթեղ սեխեր, պարարտ ծիթապտուղներու տեսակներ, պըտղահամ գինիներ, շողշողափայլ խեցեղէն եւ զգլխիչ անուշահոտեր:

Իրօք, անուշահոտերու պատրաստութիւնը կ'ապացուցէ բնութեան պարգեւները առաւելագոյն չափով օգտագործելու շնորհը: Աւելի քան 400 տարիէ ի վեր Ֆրանսայի անուշահոտի տնտեսութիւնը կեդրոնացած է փոքր ու եռուն Կրաս քաղաքին մէջ, որ թառած է միջերկրականեան Անթիպ, Ժոան-Լէփին եւ Քան ծովեզերեայ շրջաններէն քանի մը քիլոմեթր դէպի Ֆրանսայի խորը տարածուող մառախլապատ բլուրներուն վրայ: Թէեւ Կրասը երկար ժամանակէ ի վեր առնչուած է առաջնակարգ անուշահոտերու արտադրութեան հետ, այսուհանդերձ տնտեսութեան եկամուտը առաւելաբար հիմնուած է բուրմնաւէտ համեմներու արտադրութեան վրայ: Անոնք կը գործածուին գրեթէ ամէն ինչի մէջ՝ սկսեալ ճաշերէն, մինչեւ օճառներու, կօշիկի ներկերու եւ ծխախոտի պատրաստութեան մէջ: Այս բոյրերուն համար իբրեւ հում նիւթ կը ծառայեն վարդի, յասմիկի եւ հուսամի (*լաւենտը*) փերթեր, ինչպէս նաեւ՝ կաղնիի վրայ գոյացած մամուռ, ծովախոտ եւ փայտի տաշեղ:

Փրովանսի մէջ հռչակաւոր են անուշահոտի «քիթ» ունեցող վարպետները, որոնք կրնան զատորոշել աւելի քան 700 բոյրեր եւ կրնան զանոնք յիշել տարիներ շարունակ: Նման վարպետներ անուշահոտերու բաղադրութիւններ կը ստեղծեն իրենց երեւակայութեան մէջ եւ կ'ըսեն, թէ իրենց արհեստին գաղտնիքը «հոգիով օժտուած բոյր մը» երեւակայելու մէջ է:

Քաղեց Լ. ԿԻԻԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՍՈՐՎԷ՛ ԱՆԳԼԵՐԷՆ ԵՒ ԱՅԼ ԼԵԶՈՒՆԵՐ
POLYGLOT
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ
ՏՈՐԱ, ՀԵՌ. 881452 ԵՒ 894923

USI
AIR & SEA FREIGHT
PACKING – TRAVEL – INSURANCE
UNITED SERVICES INTERNATIONAL S.A.R.L.
NACCACHE STREET – CHARTOUNI BLDG
TEL 350550/1/2/3 – 341150/51- 342800
P.O.BOX 11 4335 – BEIRUT – LEBANON
CABLE LOSHSERV – TELEX 20949 LE
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՅՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԾՐԱՐՈՒՄ ԵՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ԴԷՊԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՈԼՈՐ ԿՈՂՄԵՐԸ, ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՏՈՄՍԵՐ

Մարզական Մարզական

ՏԱԼԿԼԻՇԻ ՆՈՐ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Իմ երիտասարդութիւնս եղած է իրագործումը մանկութեանս երազներուն: Այս տողով է, որ կը սկսի Քենի Տալկլիշի ինքնակենսագրութիւնը:

Շաբաթներ առաջ, Պլէքպըրն Ռովըրզի թեքնիք պատասխանատուի պաշտօնէն հրաժարելէ ետք, Տալկլիշ այժմ անգործ է եւ 45 տարեկանին հանգըստեան կոչուած է գէթ առ այժմ:

Գիրքը ընդհանրապէս իր լաւագոյն մրցումներուն եւ յաջողութիւններուն մասին է: Ժխտական կէտերը «*Հէյսէլ*» (Պրիւքսէլ) եւ «*Հիլզպորո*» (Շեֆիլտ) մարզադաշտերուն աղէտներն են:

Հետաքրքրական խոստովանութիւններ կան գիրքին մէջ: «Երբեք ինքնավստահ չէի եղած, երբ մարզիկ էի: Սելթիքի խմբապետը ըլլալով, երբեմն կը մտածէի թէ արդեօք ո՞ւր կը գտնուիմ», կ'ըսէ Տալկլիշ:

Իր այս զգացումին պատճառով, ան մերժեց Բրիտանիայէն այլ երկիրներու ախոյեանութեան մրցումներուն մասնակցիլ. «Կը սարսափէի, երբ պարտուած կը հեռանայի դաշտէն եւ կը լսէի դժգոհ համակիրներուն բողոքը: Շատ աւելի կ'ազդուէի, երբ խմբակիցներս իմ հասցէիս խօսէին», կ'ըսէ Տալկլիշ, որուն համար 80ականներու Լիվըրփուլը իր նախասիրած կազմն էր: Ան կ'աւելցնէ, թէ յաւելեալ ինքնավստահութեան պարագային, շատ աւելի յաջողութիւններու կրնար հասնիլ:

Տալկլիշի համար, «*Հիլզպորո*» դաշտին աղէտը՝ 1989ին, պատճառ դարձաւ, որ երկու տարի ետք հեռանայ խումբէն: Նշենք, թէ բաժակի այդ մրցումին, 96 համակիրներ զոհ գացին: «Այնքան զայրացած տուն կը վերադառնայի, որ զաւակներս կը խուսափէին հետս խօսելէ», կ'աւելցնէ Տալկլիշ, որ 1985-86 տարեշրջանին, մարզիչի եւ մարզիկի պաշտօնի վրայ կրցաւ «կարմիրներ»ուն հետ շահիլ Լիկայի բաժակը:

Պլէքպըրնին հետ եւս, իբրեւ մարզիչ, ան յաջողութիւններու հասաւ: Ա. դասակարգէն բարձրագոյն դասակարգ բարձրացուց խումբը եւ 1994-95 տարեշրջանին շահեցաւ ախոյեանութիւնը: Յաջողութիւնը երկար չտեւեց. Տալկլիշ իբրեւ թեքնիք պատասխանատու մնաց Պլէքպըրնի հետ: Այլեւս քիչ կը խօսուէր իր մասին: Ան յաճախ կը բացակայէր դաշտերէն, մինչեւ իր վերջնական հրաժեշտը՝ Պլէքպըրնէն:

«Կը սիրեմ ֆութպոլը, սակայն չեմ աճապարեր վերադառնալու: Երբեմն կը վերլուծեմ կեանքս: Այժմ, բաւական հեռու՝ ֆութպոլի աշխարհէն, բաւական հանգիստ կը զգամ», կ'ըսէ Տալկլիշ, որ կը կարծէ, թէ այս օրերուն դժուար է մարզիչի գործը:

Ան կ'եզրակացնէ, թէ կը փափաքի ֆութպոլի աշխարհին մէջ մնալ, սակայն պայման չէ որ իբրեւ մարզիչ:

Լ.Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լ.Օ.Խաչի Շրջանային Վարչութեան երկրորդական վարժարանի սաներուն կրթական արձանագրութիւնները կը սկսին Չորեքշաբթի, 18 Սեպտեմբերին եւ կ'երկարին մինչեւ 30 Սեպտեմբեր 1996, ամէն Երկուշաբթի, Երեքշաբթի, Չորեքշաբթի, Հինգշաբթի եւ Ուրբաթ օրերուն, առաւօտեան ժամը 9էն 12, Լ.Օ.Խաչի Ա. Պուլղուրճեան Ընկերա-բժշկական Կեդրոնին մէջ, 4րդ յարկ:

Կը խնդրուի թեկնածուներէն իրենց հետ ունենալ անձնաթուղթի պատճէնը եւ վիճակացոյցը:

Լ.Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲ. ՔԱՌԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Չորեքշաբթի, 2 Հոկտեմբեր՝ Նախակրթարան:
Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր՝ Մանկապարտեզ:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1.- 1996-97 կրթական տարեշրջանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները, հին եւ նոր աշակերտներու համար, կը կատարուին Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբերէն մինչեւ Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբեր, բացի Շաբաթ օրերէն, առաւօտեան ժամը 9էն 12.30:

2.- Մանկապարտէզ կ'ընդունուին նաեւ 2էն 3 տարեկան երեխաներ, յատուկ դասարան եւ յատուկ ծրագիր:

3.- *Օթոքարի* սպասարկութիւնը ապահովուած:

4.- Ուսուցչական կազմերը պարտին ներկայ գտնուիլ Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբերէն սկսեալ:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԼԱՏԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԳԵՐ – ԲԱԺԱԿ

ԿՐԵՄԻՈ – ՎԵԼԷՍ ՍԱՐՍՖԻԼՏ

3 – 3

Լատին Ամերիկայի գեր – բաժակի մրցումներուն, Պրավիլիոյ Կրեմիոն իր դաշտին վրայ 3 – 3 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Վելէս Սարսֆիլտի հետ: Կիսաիւաղին, պրավիլիական կազմը 2 – 1 արդիւնքով յաղթականն էր:

Սաուլօ, Ֆրանսիսքօ Արսէ եւ Այլթան 31րդ, 44րդ եւ 48րդ վայրկեաններուն նշանակեցին Կրեմիոյի կոլերը, իսկ Փաթրիսիօ Քամփս, Կիերմօ Մորիժի եւ Մասուրօ Կալվաօ (սխալմամբ իր բերդէն ներս) նշանակեցին Վելէսի կոլերը:

17 հալար հանդիսատեսներ ներկայ եղան մրցումին: Դարձի մրցումը պիտի կատարուի Պուէնոս Այրէսի մէջ:

Միւս կողմէ, Արժանթինի Ռիվըր Փլէյթը 2 – 1 արդիւնքով պարտուեցաւ Աթլեթիքօ Նասիոնալէն (Քոլոմպիա): 40 հալար հանդիսատեսներու ներկայութեան, Խուան Փապլօ Անիէլ եւ Լուիս Քարլոս Փերէս նշանակեցին երկու կոլերը, 37րդ եւ 60րդ վայրկեաններուն: Կիերմօ Ռիվարոլա 18րդ վայրկեանին նշանակեց, Ռիվըր Փլէյթի միակ կոլը:

Սան Փաուլօ անակընկալ օրէն դուրս մնաց մրցաշաբէն, հակառակ իր դաշտին վրայ արձանագրած 2 – 1 արդիւնքով յաղթանակին, ընդդէմ Օլիմփիայի (Փարակուէյ): Ան երթի մրցումին նոյն արդիւնքով պարտուած էր: Երկրորդ մրցումին, արդիւնքը մնաց անփոփոխ եւ դիմեցաւ փենալթիներու, Օլիմփիա յաղթական դուրս եկաւ (5 – 3):

Վեթերան Ատրիանօ Սամանիեկօ նշանակեց Օլիմփիայի կոլը, իսկ Վիքթոր Արիսթասպալ եւ Սերժինիօ 48րդ եւ 86րդ վայրկեաններուն նշանակեցին Սան Փաուլոյի կոլերը: Այս վերջինին մարզիչը՝ Քարլոս Ալպերթօ Փերէյրա, մը 1994ին Պրավիլիոյ հետ ախոյեանութեան տիրացաւ, կը նայ պաշտօնանկ ըլլալ:

Այլ անակնկալ մը պատահեցաւ, երբ Քոլոմպիոյ Աթլեթիքօ Նասիոնալը 4 – 3 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ռիվըր Փլէյթը:

Քրուսէյրօ, Մոնթեվիտէոյի մէջ 1 – 1 արդիւնք մը արձանագրեց Նասիոնալին հետ: Դարձի մրցումին պրավիլիացիք իրենց դաշտին վրայ կը նան դիւրութեամբ յաղթական դուրս գալ:

Ուրուկուէյէն այլ կալմ մը՝ Փենիարոլ, 2 – 1 արդիւնքով պարտուեցաւ Սանթոսէն (Պրավիլիա):

Նշենք, թէ գեր – բաժակին կը մասնակցին Լիպերթատոր բաժակը շահած, լատին ամերիկեան բոլոր կալմերը: Սանթոս մասնակցող մը՝ Արիսենթինոս Ժունիորզ այժմ մաս կը կազմէ Արժանթինի Բ. դասակարգին:

ՍԹԱՐԷՔ՝ ԿՐԱՑԻ ՄԱՐԶԻՉ

Աւստրիացի նախկին միջազգային Օկոսթ Սթարէք նշանակուեցաւ Աւստրիոյ Կրաց քաղաքի խումբին մարզիչը: Փոխարինելու համար սերպ Լիուպօ Փեթրովիչը:

51 տարեկան վիեննարնակ Սթարէք անցեալին ալ մարզած է Կրացը, 1981էն 1984: Ան վերջերս կը մարզէր Լայփցիկը (Գերմանիա):

Նախկին մարզիչը՝ Փեթրովիչը, վէճ ունեցած է իր կագմին մարզիկներուն հետ եւ մինչեւ իսկ... բռունցքը գործած էր անոնց դէմ:

ՀՈՒՍԹԸՆ ԵՒ ՌԻՈՔ՝ Ք. Փ. ՌԷՅՆՃԸՐԶԻ ՀԵՏ

Նախապէս հակառակն էր պարագան: Սթիուըրթ Հուսթրն օգնականն էր Արսենալի մարզիչ Պրուս Ռիոքի, որ ախոյեանութեան ազդանշանէն հինգ օր առաջ պաշտօնանկ եղած էր:

Այժմ, երկու մարզիչները իրարու հետ կը գործակցին Ա. դասակարգի Քուինզ Փարք Ռէյնճըրզի կազմին մէջ, սակայն մարզիչը Հուսթրնն է, իսկ օգնականը՝ Ռիոք:

Ա. դասակարգի վեցերորդ դիրքը գրաւած, Ք. Փ. Ռէյնճըրզ մեծ յոյս ունի բարձրագոյն դասակարգ փոխադրուելու:

ՆՈՐՎԵԿԻԱՅԻ ԲԵՐԴԱՊԱՀ ՄԸ՝ ՋԵԼՍԻԻՆ

Անգլիոյ Ջելսին կազմէն ներս առաւ նորվեկիացի միջազգային բերդապահ Ֆրոտը Կորտասը, որ մաս կը կազմէր Լիլլեթրէօմին:

Քանի մը շարաթ առաջ, Շեֆիլտ Ունենգտէյի դէմ մրցումին, Ջելսիի բերդապահ Խարին վիրաւորուած էր եւ փոխարինուած՝ անփորձ Քեւին Հիչքոքով:

ՈՒԻՆԹԸՐՊԸՐՆ ԿՐՆԱՅ ՊԱՏԺՈՒԻԼ

Արսենալի յետսապահ Նայճիլ Ուինթըպըրն կրնայ պատժուիլ Անգլիոյ ֆութպոլի ֆեդերասիոնին կողմէ, որովհետեւ ախոյեանութեան գծով Շեֆիլտ Ունենգտէյի դէմ մրցումին, գրգռած էր մրցակից կազմին համակիրները:

Նախկին միջազգային ձախ յետսապահ Ուինթըրպըրն նախապէս այ նման ընթացք ունեցած էր:

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ
1996–1997

●1996-1997 տարեշրջանին վարժարանս պիտի ունենայ մանկամսուրէն մինչեւ *պրըվէ* դասարան:

●Լրացուցիչ արձանագրութիւնները պիտի սկսին Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր 1996էն սկսեալ, ամէն օր, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն, ժամը 9էն 1:

●Նորեկ աշակերտներ պիտի ընդունուին բոլոր դասարանները: Նորեկ աշակերտներ պարտին իրենց հետ բերել նախորդ 2 տարիներու վիճակացոյցը, ինքնութեան թուղթ եւ կրթական նախարարութենէն վաւերացուած ու աշակերտին պետական թիւը կրող հաստատագիր՝ տրուած նախորդ դպրոցէն:

●Վերաքննութիւնները եւ մուտքի քննութիւնները տեղի պիտի ունենան հետեւեալ ձեւով.

- Չորեքշաբթի, 25 Սեպտեմբեր, ժամը 9էն սկսեալ, լեզուական դասեր.
- Հինգշաբթի, 26 Սեպտեմբեր, ժամը 9էն սկսեալ, գիտական դասեր.
- Ուրբաթ, 27 Սեպտեմբեր, ժամը 9էն սկսեալ, այլ դասեր եւ լրացուցիչ քննութիւններ:

●Պէյրութի բոլոր շրջաններէն եւ արուարձաններէն եկող աշակերտներու երթեւեկը ապահովուած է:

●ՎԵՐԱՄՈՒՏ՝ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1996:

ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ
ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԻԱՆ ՌԱՇ ՆԿԱՏԻ ՉԷ ԱՌՆՈՒԱԾ

Ռաշ

Կալէսի ֆութպոլի ազգային խումբին մարզիչը՝ Պոպի Կոտ դարձեալ նկատի չառաւ Իան Ռաշը՝ յառաջիկայ 5 Հոկտեմբերին, Մոնտիալի գծով զտումի մրցումին, Հոլանտայի դէմ:

Ան կոլ նշանակելու գործը վստահած է Տին Սօնտրրզի եւ Մարք Հիուզի:

«Յաճախ կը խօսուի Ռաշի մասին: Անտեղի է շարունակ վիճաբանիլ այս հարցին շուրջ: Ռաշ, Լիծի նոր մարզիչ Ճորճ Կրէհէմի հետ տպաւորութիւն պիտի ձգէ: Երբ ժամանակը գայ, կրնամ դիմել իր օգնութեան», ըսաւ Կոտ, որ կը փորձէ 1998ի Մոնտալին համար երիտասարդ խումբ մը կազմել:

Նկատի առնուած մարզիկներն են.-

Բերդապահներ.- Նեիլ Սաութհոլ եւ Էնտի Մարիոթ:

Յետսապահներ.- Մարք Պաուըն, Սթիւ Մենքինզ, Քրիս Քոլըման, Քին Սայմընզ, Էնտի Մելվիլ, Մարբուս Պրաունինկ:

Միջնապահներ.- Մարք Փիմպրիճ, Էնտի Լեկ, Պէրի Հորն, Ճոն Ռոպինսըն, Կէրի Սփիտ, Ռոպ Սէվէյճ, Կարլէթ Թէյլըր, Ճոն Հարթսըն:

Յառաջապահներ.- Տին Սօնտրրզ, Մարք Հիուզ, Ճէյսըն Պաուըն, Տերին Պրէյս, Ուէյն Ֆիլիփս:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՔՍՈՐ ԳԱՍԱՐՃԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Նոր Միս, ՀԵՌ. 261115

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Ա.- 1996-1997 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են ամէն օր առաւօտեան ժամը 9էն 1:

Բ.- Վերաքննութիւնները տեղի պիտի ունենան 19 եւ 20 Սեպտեմբերին:

Գ.- Վերամուտի թուականը Նախակրթարանի եւ Մանկապարտէզի համար նախատեսուած է Չորեքշաբթի, 2 Հոկտեմբերին:

Դ. -Այս տարի եւս պիտի ունենանք Մանկամսուրի բաժին մը:

Ե.- Օթոքարի դրութիւնը ապահովուած է:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Րաֆֆի Պալեան
Տիար Վիգէն Պալեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Անի Պոյաճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Վարուժան եւ Ասլի Աչճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Ժիրայր Խաչատուրեան եւ զաւակունք
Օր. Օլիվիա Պալեան
Օրիորդներ Ժագլին եւ Մատլէն Պալրգճեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ԱՂԱՒՆԻ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ, Ալեքսանտրէթ, 1906ին)

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 20 Սեպտեմբեր 1996, երեկոյեան ժամը 6ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի Երկուշաբթի, 23 Սեպտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 3ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրրն Շրջպէկի Ազգային գերեզմանատան իրենց ընտանեկան դամբարանը:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին զաւկին՝ պրն. Րաֆֆի Պալեանի բնակարանը, Երեքշաբթի 24, Չորեքշաբթի 25 եւ Հինգշաբթի 26 Սեպտեմբերին, Սիուֆի, հանրային պարտէզիկից, Պալեան շէնք, 3րդ յարկ:

Մարզական Մարզական

«ԱՅՍՐՈՅ» ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

— Հ.Մ.Ը.Մ. 2-0 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ —
—— ՅԱՂԹԵՑ ԱՆՍԱՐԻՆ ——

Երէկ, Թրիփոլիի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի ներկայացուցչական խումբը «Վայսրոյ» բաժակի կծով մրցում մը կատարեց Լիբանանի ախոյեան եւ բաժակակիր Անսարի դէմ եւ 2-0 արդիւնքով համակիչ պարտութեան մը մատնեց զայն։

Պէտք է ըսել, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիչին որոգեղրած խաղաձեւերը իր արդիւնքը տուաւ։ Արդարեւ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը, Ա. կիսախաղին յոգնեցնելէ ետք մրցակիցը, Բ. կիսախաղին սկսան լուրջ յարձակումներու։ Այդ կիսախաղին էր, որ Հ.Մ.Ը.Մ. նշանակեց իր 2 կոլերը։

Հ.Մ.Ը.Մ., որ Թատամոն Սուրիի դէմ մրցող կազմով դաշտ ներկայացած էր, երէկ կեղեցիկ կոլեր նշանակեց շնորհիւ Վարդան Ղազարեանի, որ իր առաջին մրցումի չարաքտը ջնջեց։

Ինչպէս ս ընթացաւ մրցումը։

Հագիւ մէկուկէս վայրկեան անցած, Ստեփան Պաղտասարեան փտանգեց Անսարի բերդը։

19րդ վայրկեանին, Ալի Քպէյսիի հարուածը դպաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի բերդին հորիզոնական սիւնին, եւ գետին դպնալէ ետք հասաւ Սագոյի ձեռքերուն։

Բ. կիսախաղի 2րդ վայրկեանին, Դրոյի դէմ իրաւարարը օֆ-սայտ սուլեց, թէեւ ան օֆ-սայտ չէր։ Դրոյի արձակած լոպն այ բարձր էր...

60րդ վայրկեանին, Սամուէլ գնդակը գողցաւ մրցակիցէ մը եւ տուաւ Վարդանին, որ յառաջանալէ ետք, 25 մեթրէն ռմբային հարուածով մը խորտակեց Անսարի բերդը։

63րդ վայրկեանին, Դրոս գնդակը ստանալէ ետք, գլուխով դէպի բերդ ուղղեց զայն, բայց անոր հարուածը գսպուեցաւ բերդապահին կողմէ։

Քանի մը վայրկեան ետք, Ստեփան փոխանցում մը կատարեց Վարդանի, որ ձախ ոտքով օվըր մը կատարեց Դրոյին, որուն փլոնժոն հարուածը դպաւ Անսարի բերդի ուռկանին, բայց... դուրսի կողմէն։

70րդ վայրկեանին, Ժամալ Թահա գլխու գօրաւոր հարուած մը տուաւ, որ դպնալէ ետք Հ.Մ.Ը.Մ.ի բերդի հորիզոնական սիւնին դուրս ելաւ։

75րդ վայրկեանին, Անդոս Թորոսեան գնդակը մրցակիցէ մը խլեց, երկար փոխանցում մը կատարեց Վարդանին, որ սպասեց որ Դրօ օֆ-սայտի դիրքէն դուրս գայ, յետոյ 1-2 մը բրաւանոր հետ եւ խաբելէ ետք Մունիր Հիւսէյնը, նշանակեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի 2րդ կոլը։

83րդ վայրկեանին Բաֆֆի փոխանցեց Դրոյին, որ իր կարգին գայն անցուց դէպի աջ՝ վարդանին։ Վերջինը խաղի բերելէ ետք մրցակից մը, գնդակը փոխանցեց Վաչէի, որուն ռմբային հարուածը գսպուեցաւ Անսարի... սիւնին կողմէ։

89րդ վայրկեանին, եգիպտացի իրաւարար Քատրի Ապտէլ Ազիմ փենալթի մը «նուիրեց» Անսարի, երբ Ֆատի Այլուշ գնդակով մեծ քառակուսիի գիծին վրայ կ'ուղղուէր դէպի դաշտին ձախ կողմը, սակայն նախընտրեց գետին իյնալ... Արթիւրէն աւելի քան մէկ մեթր հեռու։

Ցամենայնդէպս Սագօ վարպետօրէն գսպեց Ապտէլ Ֆաթթահ Շեհապի տուած հարուածը։

Վայրկեան մը ետք, Սագօ անգամ մը եւս գնդակը խլեց առանձնացած Այլուշի առջեւէն։

91րդ վայրկեանին, Դրօ դաշտին կեդրոնէն յառաջացաւ եւ 3 մրցակիցներ խաղի բերելէ ետք, ռմբային հարուած մը արձակեց։ Բերդապահ Քանժ դժուարութեամբ գսպեց հարուածը։

92րդ վայրկեանին, Բաֆֆիի ռմբային հարուածը (ձախ կողմէն) քոռնցը հանուեցաւ բերդապահին կողմէ։

Կրնանք ըսել, որ Հ.Մ.Ը.Մ. երէկ շատ աւելի լաւ մրցում մը կատարեց, քան Թատամոն Սուրիի դէմ մրցումը։ Դրօ, Վարդան, Բաֆֆի, Ստեփան, Վաչէ, Սամուէլ եւ Արթիւր, ինչպէս նաեւ Սագօ շատ լաւ խաղարկութիւն ունեցան։ Միւս մարզիկները նուազ գոհացուցիչ էին։

Այժմ Հ.Մ.Ը.Մ. իր խմբակին մէջ 2 մրցումներն ալ շահած է։

Կիսաւարտականին, Հ.Մ.Ը.Մ. պիտի մրցի Սաֆա - Նրժմէ - Պրրժ խմբակի անդամներէն մէկուն դէմ։

Շաբաթ օր, Նրժմէ 2-0 արդիւնքով յաղթեց Պրրժի, անմակարդակ մրցումի մը։ Պրրժ - Սաֆա այսօրուան մրցումը պիտի վճռէ Ա խմբակին ճակատագիրը, իսկ Թատամոն Սուր - Անսար վաղուան մրցումը պիտի ճշդէ, թէ Բ. խմբակի Բ. դիրքը ո՞վ պիտի գրաւէ։

Երէկ երկու խումբերը դաշտ ներկայացան հետեւեալ կազմերով։

Հ.Մ.Ը.Մ. - Սագօ - Անդոս Թ., Արթիւր, Ստեփան, Անդոս Պ. - Արա, Վաչէ, Սամուէլ, Բաֆֆի - Դրօ եւ Վարդան։

ԱՆՍԱՐ - Ուիսամ Քանժ - Պիլալ Զաղլուլ, Մունիր Հիւսէյն, Գէորգ Կարապետեան (նախապէս Հ.Մ.Մ.էն), Խրտր Պրրժաուի - Սելիմ Համգէ, Ժամալ Թահա, Ալի Քպէյսի (ապա՝ Օմար Ըտրլպի) - Էմանուէլ Իպոլա (ապա՝ Ֆատի Հալլաք), Ալի Մուասէ (ապա՝ Ֆատի Այլուշ) եւ Ապտէլ Ֆաթահ Շեհապ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

●Տիկին Արտեմիս Իսկէնտէրեան եւ Խաչիկեան ընտանիքը շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, նուիրատուութեամբ, ծաղկեպսակով եւ ցաւակցագիրով մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն եւ եղբօր՝ ՅԱԿՈԲ ԻՍԿԷՆՏԷՐԵԱՆի մահուան սուգին։

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Վազգէն Էթիէմէզեանի մահուան առիթով, տիկին Սելլա Թնճուկեան 50 ամ. տոլար՝ Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան։

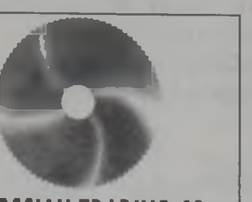

Լ.Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Լ.Օ.Խաչի բոլոր մասնաճիւղերու կրթական արձանագրութիւնները՝ 1996-1997 տարեշրջանին համար, (Մանկապարտէզ եւ Նախակրթարան) տեղի պիտի ունենան Լ.Օ.Խաչի մասնաճիւղերու կեդրոններու մէջ, Հոկտեմբեր 1էն 10, ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9էն 12։

Լ.Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի Սկաուտական իմբապետական խորհուրդին կազմակերպած վիճակահանութեան վիճակածգութիւնը տեղի ունեցաւ եւ բախտաւոր թիւերն են 221 A. B. C.

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՀԱՅ ԱՒԵՏ. ԵՐԿՐՈՐԴ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ - ԱՅՆՃԱՐ

Հեռ. (08) 801727

1996-97 տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի պիտի ունենան հետեւեալ ձեւով.

Չորեքշաբթի, 25 Սեպտեմբերէն մինչեւ Երկուշաբթի, 30 Սեպտեմբեր 1996, ժամը 9էն 3, *ոչ-գիշերօթիկ աշակերտներու համար*։

Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբեր եւ Չորեքշաբթի, 2 Հոկտեմբեր 1996, ժամը 9էն 1 եւ 2էն 4, *գիշերօթիկ աշակերտներու համար*։

Վերամուտ՝ Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր 1996։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

— ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ ՀԱՍՏԱՏ ՄՆԱՑ Ա. ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ
— ՊԱՅԷՐՆ ՎԵՐՍՏԻՆ ԱՌԱՋԻՆ
— ՓԱՐՄԱ Ա. ԴԻՐՔԻ ՎՐԱՅ

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 7րդ հանգրուանին, արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.-

Լիվըրփուլ - Զելսի 5-1
Ասթոն Վիլա - Մանչեսթըր Եունայթըտ 0-0
Պլէքպըրն - Էվըրթըն 1-1
Լիդ - Նիւքէսըլ 0-1
Միտըլզպորօ - Արսենալ 0-2
Նոթինկհամ Ֆորէսթ - Ուէսթ Համ 0-2
Շեֆիլտ Ուենզտէյ - Տերպի 0-0
Սաութըրլէնտ - Քովենթրի 1-0
Թոթենհամ - Լայսթըր 1-2

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ ԿԷՏ

1. Լիվըրփուլ	17 (16-5)
2. Նիւքէսըլ	15 (10-7)
3. Արսենալ	14 (15-8)
4. Մանչ. Եուն.	13 (16-6)
5. Շեֆիլտ Ունենզտէյ	13 (9-9)

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերմանիոյ 7րդ հանգրուանի մրցումներուն արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.-

Պայէր Լեւերքուզընի - Ֆրայպուրկ 5-3
Պոխում - Համպուրկ 3-1
Զանքթ Փաուլի - Ֆ. Քէ. Քէօլն 1-0
Մէօնշընկլատպախ - Տորթմունտ 5-1
Շթութկարթ - Ֆորթունա Տիւսելտորֆ 0-2
Արմինիա Պիլիֆիլտ - Շալքէ 0-1
Պայէրն Միւնիխ - Քարլսրուհէ 1-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ ԿԷՏ

1. Պայէրն Միւնիխ	17 (14-5)
2. Շթութկարթ	16 (17-4)
3. Պայէր Լեւերքուզըն	15 (18-11)
4. Ֆ. Քէ. Քէօլն	13 (11-7)
5. Տորթմունտ	13 (15-12)

ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 3րդ հանգրուանի կծով արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.-

Պոլոնիա - Ա. Սէ. Միլան 1-2
Քալիարի - Ուտինեզէ 1-2
Ֆիորենթինա - Վերոնա 2-0
Նափոլի - Փիաչենցա 1-1
Փերուճիա - Եուվենթուս 1-2
Վիչենցա - Աթալանթա 4-1
Ինթեր Միլան - Լացիո Ռոմա 1-1
Փարմա - Ռեճիանա 3-2
Ա. Էս. Ռոմա - Սամտորիա 1-4

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ ԿԷՏ

1. Փարմա	7 (6-2)
2. Եուվենթուս	7 (5-3)
3. Ինթր Միլան	7 (3-1)
4. Վիչենցա	6 (8-5)
5. Ա. Մլ. Միլան	6 (7-4)

ՅՈԲԵԼԻՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ ԵՒ ԳԵՐԵՐԶԱՆԻԿ ՏԷՐ
Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԸ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
(Կաթողիկոս Պատրիարք Կաթողիկէ Հայոց)

Հայրապետական Սուրբ Պատարագը պիտի մատուցանէ Երջանկայիշատակ

ԿԱՐԴ. ԳՐԻԳՈՐ ՊԵՏՐՈՍ ԺԵ.
ԱՂԱՃԱՆԵԱՆ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ
ԾՆՆԴԵԱՆ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, 29 Սեպտեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 11ին, Սուրբ Գրիգոր Սուրբ Եղիա աթոռանիստ եկեղեցւոյ մէջ։

Յաւարտ Սուրբ Պատարագի պաշտօնական բացումը, պիտի կատարուի երջանկայիշատակ Հայրապետին կիսանդրիին եկեղեցւոյ գաւիթին մէջ։

ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՃԵՄԱՐԱՆ
ՅԻՍՈՒՍԵԱՆ ՀԱՅՐԵՐՈՒ ԷՇՐԵՖԻԷ
1996-1997 (74ՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ)

•1.- Արձանագրութիւնները կը շարունակուին ամէն օր, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն, առաւօտեան ժամը՝ 8.30էն 12.30։

2.- Վերամուտը՝ Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբեր 1996ին։

3.- Գրենական պիտոյքները ապահովել արձանագրութեան օրերը։

4.- Վերաքննելի աշակերտներուն քննութեանց օրը որոշուած է Հինգշաբթի, 26 Սեպտեմբերին 1996, առաւօտեան ժամը 8էն 12։

5.- *Օթոքարի* սպասարկութիւնը ապահովուած է։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Institut Technique d'Al - Kafaât

«Քաֆաաթ» թեքնիք ուսուցման հիմնարկը այսու կը յայտնէ, թէ կը շարունակէ աշակերտներու արձանագրութիւնը հետեւեալ մասնագիտական մարզերուն մէջ. պանդոկային գիտելիքներ, արհեստներ, գրասենեկային, վարչական, շինարարական, արուեստից եւ համակարգչային։ Հիմնարկին աշխատանքներուն մասնակից է արհեստից *թեքնիք* գիտութեանց նախարարութիւնը, պատրաստելու համար B.T եւ T.S. վկայականներուն, ինչպէս նաեւ աշխատանքի նախարարութիւնը (Ազգային Պաշտօնի Հիմնարկ) մարզումի դասընթացքներուն։

-Հիմնարկին մէջ կեցութիւնը ապահովուած։

- Փոխադրամիջոցը՝ ապահովուած։

-Սահմանափակ տեղեր՝ ընկերային հարցերու նախարարութեան հաշուոյն կեցութեան եւ ուսանելու համար։

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր Բարգէն Աւագ քհն. Քենտիրճեան եւ երիցուհին Վահան, Անի, Բաֆֆի եւ Սեւակ Քենտիրճեաններ
Տէր եւ տիկին Վրէժ Քենտիրճեան
Տիկին Սայրի Զիլինկիրեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Փանոս Մանճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Զարեհ Քենտիրճեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ՃՈՐՃԻԿ ՔԵՆՏԻՐՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Այնճար, 1957ին)

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 20 Սեպտեմբերին, Թորոնթոյի (Քանատա) մէջ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր, կէսօրուան ժամը 12ին, Թորոնթոյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ։

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Վարդգէս Կարպուշեան եւ գաւակը Եղիկ
Տէր եւ տիկին Լիս Կարպուշեան եւ գաւակը
Տէր եւ տիկին Մերուն Կարպուշեան
Տէր եւ տիկին Յովհաննէս Թաշճեան
Տիկին Ժոգէֆին Պուզպուրիա եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Էլի Իպրահիմ Խուրի
Տէր եւ տիկին Ժոգէֆ Սագօ
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ՄԱՐԻ ԿԱՐՊՈՒՇԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Խուրի)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 22 Սեպտեմբերին 1996, առաւօտեան ժամը 1ին, սրտի կաթուածի հետեւանքով։

Թաղման արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Երկուշաբթի, 23 Սեպտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 1ին, Հայաշէնի Ս. Յովհաննու - Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրրն Շրպէնքի Ազգային գերեզմանատունը։

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ։

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Էշրեֆիէ, Երեքշաբթի 24 եւ Չորեքշաբթի 25 Հոկտեմբերին։

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԲԱՑՕԹԵԱՅ ԵՐԳԱՀԱՆԳԷՍ

Կազմակերպութեամբ Հայ Կաթողիկէ Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ Ժողովրդապետութեան, Ելոյթ կ'ունենայ իր նոր երգերով Հանրածանօթ երգիչ

ԱՆԹՈՒԱՆ ՊԷԶՃԵԱՆ

Ընկերակցութեամբ
ԽԱՉԻԿ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆի եւ իր նուագախումբին

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 27 Սեպտեմբեր 1996ին, երեկոյեան ժամը 8.30ին, Հայ Կաթողիկէ Մեսրոպեան Վարժարանի բակին մէջ, Պուրճ Համուտ։

ՍԱԿ՝ 8000 Լ.Ո.

●Տոմսերը կը վաճառուին տիսքոթէք ձեռքա՝ Պուրճ Համուտ, տիսքոթէք Ժոզէֆ Գրիգորեան՝ Պուրճ Համուտ, Սթիւտիո Նահրի՝ պողոտայ, ծաղկավաճառ [illegible]՝ Պուրճ Համուտ, սթիւտիո Յարութ՝ Պուրճ Համուտ, տիսքոթէք Տիսքօ Եանկ՝ Մարաշ, Տ. Մելքոնեան արահի փողոց։

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Աղաւնի Պալեանի մահուան առիթով, ՔԱՀԼԻ Մեբանոցի Հիմնադրամի Ցոնտին հետեւեալները 50ական ամ. տոլար կը նուիրեն՝ տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Անի Պոյաճեան, տէր եւ տիկին Ռազմիկ եւ Միրա Արապեան, տէր եւ տիկին Սերժ եւ Սառա Պոյաճեան, տիկին Սիրան Նահապետեան, տիկին Թագի Լեհման, օրդ. Մարին Լեհման, տիկին Լեհա Զիկլըր եւ տէր եւ տիկին Հանիա եւ Իրմա Տաղեր:

ՀԱՅ ԱՒԵՏ. ՔՈԼԷՃ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1923ԻՆ, ՄԵՔՍԻՔ ՓՈՂՈՑ
(ՀԵՌ. 349816, ՊԷՅՐՈՒԹ)

1. *Բ. Պաքալօրէա* կարգի դասաւանդութիւնները պիտի սկսին Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբերին, սովորական ժամուն: Այս կարգին լրացուցիչ արձանագրութիւնները Սեպտեմբեր 12 եւ 13ին են:

2. 1996-97 լրացուցիչ արձանագրութիւնները Մանկապարտէզի, Նախակրթարանի եւ Երկրորդական բաժինի համար տեղի կ'ունենան Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբեր եւ Չորեքշաբթի 2 Հոկտեմբեր 1996ին, կէսօրէ առաջ ժամը 8.30էն 12.30:

3. Նախնական արձանագրութիւն կատարած նախկին աշակերտներ պարտին վերահաստատել իրենց արձանագրութիւնը:

4. *Օթոպիւսի* ապասարկութիւն պիտի ունենանք նաեւ *Ալրեւելեան* շրջաններուն համար:

5. Բոլոր արձանագրուողներէն՝ նախկին թէ նոր, կը պահանջուի միասին բերել երկու փոքր լուսանկարներ:

6. Նախնական արձանագրութիւն չըրած նորեկ աշակերտներ պարտին բերել յաճախած վերջին դպրոցի վիճակագրոյցը, բարի վարուց վկայագիր, ինքնութեան թուղթի *ֆոթոքոփին* եւ Կրթական Նախարարութեան մօտ իրենց թիւը:

7. Վերաքննութիւնները եւ նորեկներու մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ կարգով. առաւօտեան ժամը 9էն սկսեալ, Ուրբաթ, 27 Սեպտեմբեր (լեզուական նիւթեր) եւ Երկուշաբթի, 30 Սեպտեմբեր (թուաբանութիւն եւ գիտական նիւթեր):

8. Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբեր, առաւօտեան ժամը 7.40ին դասաւանդութիւնները կը սկսին:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ - Հեռ. 260578

1.- 1996-97 ուսումնական տարեշրջանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան Երկուշաբթի, 16 Սեպտեմբեր 1996էն սկսեալ եւ կը շարունակուին մինչեւ Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբեր 1996, ամէն օր առաւօտեան ժամը 9էն 12, բացի Շաբաթ օրերէն:

1.- 1996-97 տարեշրջանի դասաւանդութիւնները պիտի սկսին Չորեքշաբթի, 2 Հոկտեմբեր 1996ին:

3.- Մանկապարտէզի բաժինէն ներս աշակերտ կ'ընդունինք 2.5 տարեկանէն սկսեալ:

4 - *Օթոքարի* ապասարկութիւնը ապահովուած է բոլոր շրջաններուն համար:

5.- Յաւելեալ մանրամասնութեանց համար դիմել Տնօրէնութեան:

ՄԱՆՕԹ.- Արձանագրութեանց օրերուն վարժարանիս անձնակազմը պարտի դպրոց ներկայ գըտնուիլ:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԳԷՈՐԳ ՀԱՐՊՈՅԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
(Սուրբ Խաչ - Զալքա)

1996-1997 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը շարունակուին ամէն օր, առաւօտեան ժամը 8.30էն 13, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն:

Գրենականներու եւ գիրքերու վաճառքը կը սկսի Երկուշաբթի, 23 Սեպտեմբերին:

Վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան հետեւեալ ժամանակացոյցով.

- Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր՝ Անգլերէն եւ թուաբանութիւն:
- Չորեքշաբթի, 25 Սեպտեմբեր՝ Արաբերէն եւ Հայերէն:

Վերամուտի ժամկէտն է.

- Երեքշաբթի, 1 Հոկտեմբերին՝ Նախակրթարան եւ Միջնակարգ,
- Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբերին՝ Մանկապարտէզ:

Այս առիթով կը յայտնենք, որ վարժարանիս Մանկապարտէզի բաժինը Արաբերէն-Անգլերէն ծրագիրին կողքին, պիտի ունենայ նաեւ Արաբերէն-Ֆրանսերէն կուգընթաց ծրագիր:

Ինքնաշարժի ապասարկութիւնը ապահովուած է հայաբնակ բոլոր շրջաններուն համար:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. «ՅԱՌԱՋ - Գ. ԿԻԼԻՊԷՆԿԵԱՆ» ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԿԱՐԻՔՆ ՈՒՆԻ

●Միջնակարգ բաժինի անգլերէն լեզուի եւ գիտական նիւթերու ուսուցիչներու:
Հեռ. 08-801727 եւ 03-236033:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. Իշխանութեան Ուսումնական Խորհուրդը այսու կը ծանուցէ, թէ «Կրթական Քննիչ»ի պաշտօնին համար՝ հետեւեալ պայմանները լրացնող թեկնածուներ կ'ընդունի.

1.- Նուազագոյն Ուսման մակարդակ՝ Պսակաւոր Արուեստից վկայական (BA), հետեւեալ ճիւղերէն մին.

ա.- Մանկավարժութիւն (Education)
բ.- Մարդկային Գիտութիւններ (Humanities)
գ.- Կրթական Վարչագիտութիւն (School Administration)

2.- Ուսուցչական ասպարէզի մէջ առնուազն 5 տարի փորձառութիւն:

3.- Վերլուծելու, համադրելու եւ վարչական կարողութիւններով:

4.- Պաշտօնը կ'ենթադրէ ինքնաշարժով այցելութիւններ Ազգային վարժարանները:

Թեկնածուն կրնայ դիմել Ազգ. Առաջնորդարան կամ կէսօրէ ետք հեռաձայնել 03-309740 թիւին:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՀԱՅ ԿԱԹ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Այսու կու գանք ուրախութեամբ յայտարարելու, թէ Մեսրոպեան Արուեստից Վարժարանը, լիբանանահայ ժողովուրդին, ի մասնաւորի Երկրորդականը աւարտող (Terminale կամ BT) հայ աշակերտին՝ 1996-1997 ուսումնական տարեշրջանին, աննախընթաց առիթը կ'ընծայէ իր շրջափակէն ներս կատարելու Մասնագիտական Բարձրագոյն Ուսումը զոյգ լեզուներով (ֆրանսերէն եւ անգլերէն), որպէս «Technicien Superieur» Համակարգիչի եւ Առեւտրական Գիտութիւններու մարզերուն մէջ:

ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ Բ. ՊԱՔԱԼՕՐԷԱՅԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

- Մանկավարժութեան Ուսուցում:
- Համակարգիչ եւ Առեւտրական Գիտութիւններ:

ԵՌԱՄՍԵԱՅ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ
ՋԱՆԱՋԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

Ա.- *Լեզուներ*՝ անգլերէն - ֆրանսերէն - հայերէն - արաբերէն - իտալերէն եւ գերմաներէն:

Մանօթ: Հայերէն լեզուի յատուկ դասընթացքներ այն հայորդիներուն, որոնք կը փափաքին բարելաւել իրենց մայրենի լեզուին մակարդակը:

Ինչպէս նաեւ յատուկ դասընթացքներ TOEFL - EEE - եւ Test d'Aptitudeի համար:

Բ.- *Համակարգիչ*՝ DOS - WINDOWS (95) - WORD - EXCEL - AUTO CAD - FOXPRO - COREL DRAW - C LANGUAGE - VIDEO ANIMATION - PUBLISHER - TURBO PASCAL...

Գ.- *Հաշուապահութիւն* Համակարգիչի ընկերակցութեամբ:

Արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան 9 Սեպտեմբեր 1996էն սկսեալ, Վարժարանիս քարտուղարութեան մօտ, ամէն օր կէսօրէ ետք ժամը 3էն 7.30ի միջեւ:

Յաւելեալ մանրամասնութիւններու համար, դիմել Վարժարանի քարտուղարութեան մօտ, վերոյիշեալ ժամերուն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՇԱՍԼԵԱՆ - ԹԱԹԻԿԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տէրոջ շնորհքով՝ 1996 - 97 կրթական տարեշրջանի լրացուցիչ արձանագրութիւնները, հին թէ նորեկ աշակերտներու, սկսած են եւ պիտի շարունակուին ամէն օր, առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ կէսօրուան ժամը 13:

Նորեկը աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ բերել 2 լուսանկար, վերջին տարուան վիճակացոյցը, անձնաթուղթի պատճէնը եւ աշակերտական հաստատագիր՝ նախորդ դպրոցէն:

Վերաքննութիւնները տեղի պիտի ունենան հետեւեալ ժամանակացոյցով.

-Երեքշաբթի, 24 Սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 9ին՝ լեզուներ.
-Չորեքշաբթի, 25 Սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 9ին՝ ուսողութիւն.
-Հինգշաբթի, 26 Սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 9ին՝ գիտական նիւթեր.

1996 - 97 կրթական տարեշրջանի դասաւանդութիւնները բոլոր բաժիններուն համար (մանկապարտէզէն մինչեւ երկրորդական) պիտի սկսին Հինգշաբթի, 3 Հոկտեմբերին:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՐՄԷՆ ՄԱԼԵԱՆ ԸՆԴ ՀՐԱՉ ԱՆՆԱՅԵԱՆ
Նշանուած
13 Սեպտեմբեր 1996

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Քարտուղարուհի մը: Հեռ. 03- 666276, Անթիլիաս:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Շիրակ հաստատութիւնը կարիք ունի վարպետ կարողներու դիմել՝ հեռ. 262867, 581094

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

● Մինչեւ միջնակարգ դասարանի աշակերտներու համար: Հեռ. 582080 մինչեւ երեկոյեան ժամը 6: Ուզել՝ պր. Սագոյին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●Համակարգիչի վրայ աշխատող երիտասարդ կամ երիտասարդուհի մը: Սկըսնակ հաշուապահ մը: Հեռ. 260848 եւ 585458, ուզել պր. Միհրանին:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ (ՏԱՄԱՆՈՎ)

●Պուրճ Համուտ, Սանթըր Մարաշի դիմաց, CONTI վաճառատանկից, *տեքստով* միասին, յարմարութեամբ հագուստի կամ կօշիկի վաճառատան: Հեռ. 01-266783 եւ 03-273065:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ամերիկեան ներկայացուցչութիւնը վայելող ճարտարագիտութեան (engineering) ընկերութիւն մը կարիքը ունի քարտուղարուհիի մը, որ անգլերէն եւ համակարգիչ գիտնայ: Փորձառութիւն ունենալը պայման չէ: Հեռ. 363181, 861030 եւ 868289:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Հաստատութիւն մը կարիքն ունի հաշուապահուհիի մը: Հեռ. 402612 եւ 03-330932:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնլի գիրով* (հաստատութեանց պաշտօնական նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝
ԱՖՏԻԼի մօտ
●ՆՈՒԱՔԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ
Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

☆ ԻՐԵՆ կ'ԽՈՍԻ ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆*ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)
Ձեր աշխատանոցին կամ գրասենեակին մէջ դէպքերը պիտի բնութանան ի նպաստ ձեզի: Օրուան բերած բախտը ընելու պատրաստ եղէք եւ արժեւորեցէք ձեր կեանքը:

☆*ՑՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)
Ամուսնական լաւագոյն օրն է այսօր շահագործելու ձեր եբիւակայութեան պտուղները, օգտագործելու կանոնէ ձեր աշխատանքին մէջ ու բարելաւելու ձեր բնականական հարցերը:

☆*ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)
Դժուարութեան մէջ գտնուող զոյգերը հաւանաբար ունենան ծանր վէճեր: Հարկ է խուսափիլ նման կացութիւններէ եւ գտնել հաշտութեան նամբայ մը:

☆*ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)
Ձեր գիտական պաշարը հարստացնելու համար պիտի կատարէք ընթերցումներ կամ այլ կարգի սերտողութիւններ: Ինչ ալ ընէք, ձեր առջեւ պիտի բանայ նոր հեռանկարներ:

☆*ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)
Պիտի բաւէ մէկ ծանր խօսք կամ մէկ ծուռ շարժում՝ գործի մէջ, որպէսզի կացութիւնը լարուի ու սաեղծուի անհանոյ մթնոլորտ: Զգուշացեցէք ձեր միտքերն ու վերաբերումը, որպէսզի ծանր հետեւանքներ չունենան:

☆*ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)
Աշխատանքի մարզին մէջ լարուածութիւն կամ դժուարութիւն հաւանական են, սակայն ձեր կարողութիւնները եւ ձեռնհասութիւնը պիտի մեղմեն հարցերը:

☆*ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)
Եթէ արուեստագէտ էք կամ ստեղծագործող, պիտի ունենաք ներշնչումի հոյակապ պահեր: Եթէ ամուրի էք, սմանչելի հանդիպում մը պիտի ունենաք անձի մը հետ, որուն բացէք ձեր աչքերը:

☆*ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)
Ի վերջոյ պիտի աւարտէք պարտականութիւն մը, որ ձեզմէ խլած է բաւական ճիգ ու ժամանակ, եւ ձեր այս աշխատանքը պիտի գնահատուի ձեր մեծաւորներուն կողմէ:

☆*ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)
Պիտի օգտուիք սմանչելի գաղափար է մը, զոր պիտի ունենաք այսօր ուրոյն ներշնչումով: Օգտուեցէք նոյնպէս բախտին բերած շահերէն:

☆*ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)
Զգուշ. բարկութիւնը կրնայ ձեզ տանիլ ձեր կարծածէն շատ աւելի հեռու: Մտածեցէք որ կոտրած ամանը կրկին չէք կրնար իրարու միացնել: Հետեւաբար եղէք համբերատար եւ փափկանկատ:

☆*ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)
Ձեր ծրագիրները կամ տեսակէտները պիտի չընդունուին ուրիշներուն կողմէ, ու եթէ յամառիք կամ պնդէք գանոնք իրագործելու, կացութիւնը կրնայ բարդանալ:

☆*ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)
Այսօր դրամական ոչ մէկ համաձայնութիւն կնքեցէք: Տնտեսական հարցեր լուծելու յարմար օր չէ: Եղէք ժուժկալ:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3488
Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

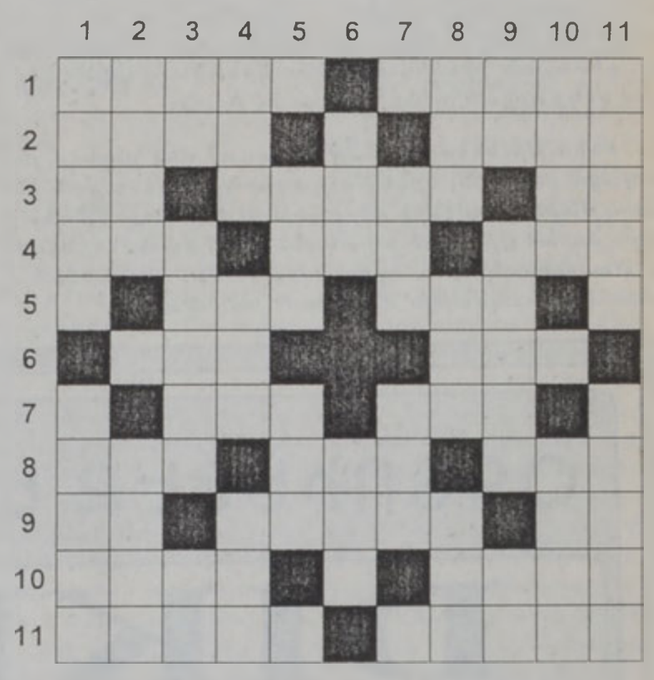

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Հ. Յ. Դ. Ը. Ընդհանուր Ժողովը հոն գումարուեցաւ - Ողիմպիական դրօշին՝ Ասիան խորհրդանշող օղակը:*
2. *Իսլամ կրօնաւոր - Քաղցած:*
3. *Ժխտական մասնիկ - Թռիչք, խոյանք - Անձայն՝ սիգանք:*
4. *Ճոխացում - Կաթնահամ հատիկներով գորենի հասկ - Յափշտակէ՝ (հակ.):*
5. *Մառի կոճղ - Յաճախանք (հակ.):*
6. *Յիշատակէ՝ - Սիամանթոյի ծննդավայրը:*
7. *Համադասական շաղկապ - Շին Ֆէյնի գինուորական թեւը:*
8. *Միայն - Գիրուց - Արական անուն:*
9. *Առարկայ - Էութին, հանգամանք - Մայրատ՝ պատկեր:*
10. *Իգական օտար անուն - Սերմանափակ:*
11. *Կամշոտութիւն - Վախկոտ:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Մարտակերտի գիւղերէն - Քիթէն հոսող հեղանիւթ:*
2. *Որսի միս - Պառակտումի սերմ:*
3. *Եգիպտական աստուած - Համետակայ - Անծայր՝ դահլիճ:*
4. *Ստացական դերանուն - Վահան Թէքէեան բանաստեղծման երկերէն (հակ.) - Խօսքի մասերէն:*
5. *Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կազմակերպութիւններէն - Արամբի:*
6. *Անուշեղէն - Մակարոյծ միջատ (հակ.):*
7. *Տնկուած - Մոցուոր (հակ.):*
8. *Էական բայ - Շարունակ - Խաղողի կուտ:*
9. *Աղօրիքին մէջ կը գտնուի - Կարեւոր - Կիսուած՝ գլուխ:*
10. *Թափթփած (հակ.) - Հինցած պանիրի մանր որդ:*
11. *Մկունդ - Հայաստանի լեռներէն:*

ԹԻՒ 3487

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՉԻԼԷՐ ԵՏԴԱ՞ՐՁ Կ'ԸՆԷ ՄԷԿ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵՆԷՆ

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Թանսու Չիլէր երէկ հերքեց, թէ Անկարա կոչ ուղղած է Պաղտատի, որպէսզի իր իշխանութիւնը վերահաստատէ Հիւսիսային Իրաքի վրայ եւ ճգմէ հոն հաստատուած անջատողական «քրտական ծագումով թուրքերը»։ Ան կը հակադրէր «Նիւ Եորք Թայմզ»ի այս իմաստով մէկ լուրին։

Չիլէր հաղորդագրութեամբ մը հաւաստեց, թէ Թուրքիա նման առաջարկ չէ կատարած եւ դիտել տուաւ, որ անիկա կը նախընտրէ, որ Մասուտ Պարզանիի ուժերը այդ շրջանէն հեռացնեն ահարեկիչները։ «Թուրքիա պատրաստ է անոր օժանդակելու», ըսաւ ան։

«Նիւ Եորք Թայմզ» օրաթերթը Շաբաթ օր լոյս ընծայած էր Չիլէրի հետ կատարուած հարցազրոյց մը, ուր ան կը յայտնէր, թէ Թուրքիա պիտի հրաժարի Իրաքի հիւսիսը «ապահովութեան գօտի» մը ստեղծելու իր ծրագիրէն, եթէ Նախագահ Սատտամ Հիւսէյն որոշ քայլերու դիմէ, ճգմելու համար Անկարայի դէմ պատերազմ մղող քիւրտերը։ «Նիւ Եորք Թայմզ» նկատել տուած էր, որ ամերիկացի պաշտօնատարներ գարմացած են Չիլէրի խօսքերէն։ Անիկա մէջբերեց արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան մէկ պաշտօնատարը, որ ըսած է, թէ ասիկա Միացեալ Նահանգներու եւ Թուրքիոյ միջեւ տեղի ունեցած բանակցութիւններուն համապատասխան չէ։ «Թերեւս ասիկա Թուրքիոյ ձեւն է, Միացեալ Նահանգներու ցոյց տալու, որ փոխընտրանքներ ունի», յայտնած է ան։

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՓԵՐՈ ԴՈՒՐՍ ԿԸ ՁԳՈՒԻ ԲԱՆԱՎԷՃԷՆ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 21 (ՌԷՈԹԸՐ)։- Նախագահ Պիլ Քլինթընի ներկայացուցիչները Շաբաթ օր չյաջողեցան իրականացնել նախագահական բանավէճերու թեկնածու Ռոս Փերոն մասնակից դարձնելու իրենց յոյսերը։ Աւելի քան 9 ժամ տեւած բանակցութիւններէ ետք, Քլինթընի եւ հանրապետական թեկնածու Պոպ Տոլի ներկայացուցիչները համաձայնած են կայացնել պատերազմփռուած 2 բանավէճեր, իւրաքանչիւրը 90 վայրկեան տեւողութեամբ՝ Տոլի եւ Քլինթընի միջեւ։ Տոլ մերժած էր բեմը բաժնել Փերոյի հետ։ Այլ բանավէճ մը տեղի պիտի ունենայ փոխ նախագահ Ալ Կորի եւ Տոլի հետ փոխ նախագահութեան թեկնածու ճէք Քէմփի միջեւ։

Փերոյի ընտրապայքարը կազմակերպողները այս որոշումը քննադատեցին։

ԻՏԱԼԻԱՅԷՆ ԳԱՂՏՆԻ ԶԷՆՔ ԴԷՊԻ ԻՐԱՔ ԵՒ ՊՈՍՆԻԱ

ՀՌՈՄ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ)։- Իտալիոյ մէջ կաշառակերութեան կապուած հսկայ գայթակղութիւն մը, որ նոյնիսկ իտալացիները ցնցած է, Կիրակի օր աւելի ծանրակշիռ ընթացք ստացաւ այն յայտնարերումներէն ետք, թէ պետական ընկերութիւններ կրնան ապօրինի կերպով գէնք ղրկած ըլլալ Պոսնիա եւ Իրաք։

Քննութիւնները շաբաթ մը առաջ մեծ ցնցում յառաջացուցած էին, երկաթուղագիծերու պետական ընկերութեան տնօրէնին ձերբակալումէն ետք։ Անոնք ի յայտ բերած էին առեւտրականներու, դատաւորներու եւ փաստաբաններու «գեր-խմբակ» մը, որ գործած է պետական բազմաթիւ մարգերու խողովակով։

ՊՈՍՆԻՈՅ ՄԷՋ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՕՐԵՐՈՒ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ Ի ՁՕՐՈՒ

Պոսնիոյ տարածքին անցեալ Շաբաթ օր տեղի ունեցած ընտրութիւններէն շաբաթ մը ետք, մրցակից կողմերը կը շարունակեն պատերազմի օրերու իրենց նպատակները հետապնդել՝ այլ միջոցներով։

Նորընտիր եռանդամ նախագահութեան սերպ եւ իսլամանդամներուն միջեւ տարակարծութիւնները ի յայտ եկան ընտրութեանց նախնական արդիւնքներուն յայտարարումէն հագիւ քանի մը ժամ ետք։

Մեկնաբաններ կը յայտնեն, թէ սերպ եւ խրուաթ ազգայնական դեկավարներ, Սեպտեմբեր 14ի ընտրութիւններէն ետք կրնան իրենց ճառախօսութիւններ նուազ աղաղակող դարձուցած ըլլալ, սակայն անոնք յանձնառու կը մնան Պոսնիոյ մէջ առանձին պետութիւններ ստեղծելու գաղափարին։

Պէտք է նշել, որ սերպ եւ խրուաթ ազգայնականները կգուշացած են միւսին հողամասերուն վրայ թեկնածուներ ունենալէ։ Իսլամ ազգայնական կուսակցութիւնը նոյն կեցուածքը չէ որդեգրած։ Ըստ խրրուաթ ընդդիմադիր դեկավարի մը, անոնք ընտրութեանց հարցով համաձայնութիւն գոյացուցած էին։

Ամերիկեան արտաքին գործոց նախարարութիւնը կը մերժէ ընդունիլ, թէ նախագահութեան մէջ համաձայնութիւններ կը գոյանան եւ կը հաւաստէ, որ 3 կողմերը իրենք գիրենք յանձնառու դարձուցած են միացեալ այդ մարմինին գոյատեւման։

ՕԹԱՆԵԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՕԹԱՆի պաշտպանութեան նախարարները այս շաբաթ Նորվեկիոյ մէջ ժողով մը պիտի գումարեն, պաշտօնապէս առաջին անգամ ըլլալով արծարծելու համար Պոսնիոյ մէջ մնալիք ուժերուն հարցը, երբ խաղաղարար ուժերուն ներկայ առաքելութիւնը աւարտի (Դեկտեմբերի վերջերուն)։

Արեւմտեան դաշնակիցները կ'ընդունին, որ որոշ ուժ մը պէտք է մնայ որեւէ տագնապ կանխարգիլելու եւ Տէյթընի համաձայնութեան ժամանակ տալու համար, որպէսզի արմատ նետէ։

Այս հարցը նուրբ է Միացեալ Նահանգներու համար, ուր Նոյեմբեր 5ին նախագահական ընտրութիւններ տեղի պիտի ունենան։ Նախագահ Պիլ Քլինթընի խոստացած է, որ ամերիկեան ուժերը Դեկտեմբերէն ետք Պոսնիա պիտի չմնան, իսկ Ուաշինկթընի եւրոպական գլխաւոր դաշնակիցները յստակ դարձուցած են, որ առանց ամերիկեան ուժերուն՝ իրենք պիտի չմնան Պոսնիոյ մէջ։

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԱԶԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ՄԵԾ ՅՈՅՍԵՐ ԶՈՒՆԻՆ

Բրիտանիոյ 3րդ մեծագոյն կուսակցութիւնը՝ Ազատական Ժողովրդավար Կուսակցութիւնը երէկ Պրայթրն քաղաքին մէջ բացումը կատարեց իր տարեկան համագումարին, որուն ընթացքին անոր անդամները պիտի պատրաստեն յառաջիկայ ընտրութիւններուն համար իրենց ընտրապայքարը։

Եթէ ընդդիմադիր Աշխատաւորական եւ իշխող Պահպանողական կուսակցութիւնները կը յուսան յառաջիկայ 2 շաբաթներուն տեղի ունենալիք իրենց համագումարները իրրեւ խարիսխ օգտագործել՝ յառաջիկայ Ապրիլին կամ Մայիսին յաղթանակ ապահովելու համար, ազատականները կը յուսան պարզապէս ազդեցութիւն մը ունենալ յառաջիկայ խորհրդարանին մէջ։ Լաւագոյն պարագային, ազատականները կրնան 30էն 40 աթոռ ապահովել 659 աթոռ հաշուող խորհրդարանին մէջ։

Աշխատաւորական կուսակցութիւնը, ըստ հարցախոյզներու, կը պահէ Ա. դիրքը։

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԾԱՆՐԱԿՇԻՌ ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՓԱՔԻՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ԼԱՐՔԱՆԱ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ)։- Փաքիստանի մէջ ցուցարարներ Կիրակի օր բախում ունեցան ոստիկանութեան հետ, վարչապետ Պենազիր Պուտթոյի եղբօր՝ Մուրթազա Պուտթոյի բնակարանին առջեւ, պատճառ դառնալով, որ նախագահ Ֆարուք Լեղարի չկարենայ ցաւակցական այցելութիւն տալ։

Ականատեսներ յայտնեցին, որ ցուցարարները հայածեցին ոստիկանները, երբ նախագահին ինքնաշարժը կը փորձէր մօտենալ։

42 տարեկան Մուրթազա եւ վեց հետեւորդներ սպաննուեցան Ուրբաթ օր, Քարաչիի մէջ, ոստիկանութեան հետ բախումի մը ընթացքին։ Մուրթազայի հետեւորդները կ'ամբաստանեն Պենազիրի ամուսինը, ըսելով, որ ան մեղսակցած է այս դաւին։ Մուրթազայի կապերը Պենազիրի հետ սերտ չէին։ Պենազիր ժառանգած էր հօր կուսակցութեան դեկավարութիւնը, իսկ Մուրթազա անկէ անջատուած թեւ մը կը դեկավարէր։

ԵԼՑԻՆԻ ՎԻՐԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ՝ ԱՆՈՐՈՇ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ)։- Ռուսիա շաբաթավերջին անորոշ վիճակի մատնուած է, սրտարան վիրաբոյժ Ռենաթ Աքչուրինի այն յայտարարութենէն ետք, թէ նախագահ Պորիս Ելցին այս Յուլիսին կրնայ անցուցած ըլլալ 3րդ սրտի տագնապ մը, որուն մասին որեւէ տեղեկութիւն չէր տրուած օրին։ Բժիշկը նաեւ ըսած էր, թէ Ելցինի սրտի վիրաբուժական գործողութիւնը կրնայ վտանգել անոր կեանքը, նկատի առած անոր սրտին վիճակը։

Կրեմլին լռութիւն պահեց վերոյիշեալ յայտարարութիւններուն մասին։ Նոյնն էր կեցուածքը լրատու աղբիւրներուն։

Նախագահին բժիշկները այս շաբաթ պիտի որոշեն, թէ Ելցին պէտք է վիրաբուժական գործողութեան ենթարկուի եւ եթէ այո, ե՞րբ եւ ինչպէս։ Կ'ըսուի, թէ՝ վիրաբուժութիւնը կրնայ 2 ամիս ուշանալ։

Ռուս բժիշկները կը զգուշանան առանձինն որոշում տալէ։ Անոնք օտար սրտարաններու, ներառեալ ամերիկացի վիրաբոյժ Մայքլ Տեպպէյի հետ պիտի խորհրդակցին, որոշում մը տալէ առաջ։ Վիրաբուժութեան թուականը կը մնայ անորոշ եւ անորոշութեան կը մատնէ նաեւ քաղաքական վիճակը։

Ելցինի հաւանական յաջորդները գործի լծուած են իշխանութեան հասնելու համար։ Վարչապետ Վիքթոր Չեռնոմիրտին յաւելեալ պատասխանատուութիւններ ստանձնած է անցեալ շաբաթ, Կրեմլինը յստակ դարձուց, որ ան առժամարար նախագահական ամբողջական իշխանութեան բեռը պիտի վերցնէ, եթէ Ելցին կործողութեան ենթարկուի։

Իր կառավարութենէն դուրս, իր գլխաւոր մրցակիցներէն մէկը ապահովութեան պատասխանատու Ալեքսանտր Լեբէտն է, որ գաղտնի չի պահեր նախագահութեան աթոռին հասնելու իր փափաքը։

Բանալի 3րդ անձնաւորութիւնը Ելցինի անձնակազմի պատասխանատու Անաթոլի Չուպայիսն է, թէեւ քիչեր 41 տարեկան ազատական տնտեսագէտը յուրջ մրցակից մը կը նկատեն։

ՊԱՊԸ Կ'ՕԳԵԿՈՉԷ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՔԼՈՎԻՍ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

ՌԷՆ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ)։- Յովհաննէս Պօղոս Բ. Պապը Կիրակի օր պատարագ մատուցեց մօտաւորապէս 200 հազար հաւատացեալներու առջեւ, որոնք հաւաքուած էին Ռէնի մօտակայ օդուժի խարիսխին մէջ՝ նշելու համար 1500ամեակը Քլովիսի մկրտութեան։ Քլովիս արեւմտեան եւրոպացի առաջին թագաւորն է, որ ընդունած էր կաթողիկէ դառնալ։

Պապը, որ իր աւարտին կը հասցնէր Ֆրանսա չորսօրեայ այցելութիւնը, իր քարոզին մէջ դիտել տուաւ, որ հեթանոս թագաւորին քրիստոնէութեան դարձը անկիւնադարձային դէպք մնն է Ֆրանսայի պատմութեան մէջ, որովհետեւ ատիկա կը խօսի Ֆրանսայի հոգիին մասին եւ կոչ կ'ուղղէ նորօրեայ կաթողիկէներուն, որպէսզի պահպանեն մկրտութեան խորհուրդը։

Պապին այցելութեան ընթացքին, ձախակողմեաններ կոչ ուղղած էին կաթողիկէներուն, որպէսզի իրենց մկրտութեան հաստատագիրները վերադարձնեն քահանաներուն, իրրեւ բողոքի նշան։

ԼԵՆԸՆԻ ԹԱՔՈՒՆ ԳԻԾԵՐԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ)։- *«Պիթըլզ»* խումբին նախկին անդամներէն Ճոն Լենընի կողմէ գրուած նամակներ, որոնք ամբողջ 20 տարի մոռցուած մնացած են, ի յայտ բերած են Լենընի նկարագիրին ցարդ անծանօթ կողմերը։ կը թուի, թէ ան ընտանեկան կեանքը կը սիրէր եւ իր առողջութեան հոգ կը տանէր։ Լենընի 1980ին Նիւ Եորքի մէջ սպաննուած էր խենթացած նամակիրի մը կողմէ։

Իր զարմուհիին՝ Լէյլայի յղուած շարք մը նամակներու մէջ, Լենընի գրած է իր զաւակին՝ Ճիւլիընի հանդէպ իր սիրոյն, իր սենդականութեան մասին իր մտահոգութեանց եւ *Եոկայի* իր առօրեայ մարզանքներուն մասին։

Նամակները գտած է Լէյլայի եղբայրը։

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԵՋԱԿԻ ԱՌԻԹԷՆ

DIKE ՀԱՍՏ.Ը

DIKE ՈՐՈՇԱԾ Է DIKE

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՍԱԿԵՐՈՎ ՎԱՃԱՌԵԼ

ԻՏԱԼԻԱՅԷՆ ՆԵՐԱԾՈՒԱԾ

ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՄԲ

ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ԵՒ ԳՐԱՍԵՆԵԿԱՅԻՆ ԿԱՀՈՅՔՆԵՐ

ՎՃԱՐՄԱՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նահրի Քոռնիշ, հեռ. 446364 եւ Հըրշ Թապէթ, հեռ. 490866

ՍՈՒԶԱՆԱՒԻՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

ՔԱՆԿՆԱՆԿ, 22 (ՌԷՈԹԸՐ)։- Հարաւային Քորէա թափանցած հիւսիսային քորէական սուզանաւին հրամանատարը հայածուելէ ետք, Կիրակի օր սպաննուեցաւ լեռնային շրջանի մը մէջ, ապահովութեան ուժերուն հետ բախումի մը ընթացքին, յայտնեցին Հարաւային Քորէայի բանակին աղբիւրները։

Բախումին ընթացքին սպաննուած է նաեւ այլ հիւսիսցի մը եւ հարաւցի երկու զինուորներ, յայտնեց պաշտպանութեան նախարարութեան հաղորդագրութիւնը։ Իսկ սուզանաւէն դուրս եկած այլ զինուորականի մը թաքստոցը գտնուած է եւ պաշարուած։

Սուզանաւին թափանցումի գործողութիւնը, որ սկսաւ հինգ օր առաջ, ցարդ 20 հիւսիսցիներու կեանքը արժած է։

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ԹԵՀՐԱՆ.- Իրան երէկ Ծոցի շրջանին մէջ սկսաւ ծովուժի ռազմափորձերու, որոնք 5 օր պիտի տեւեն։ *ԻՐՆԱ* լրատու գործակալութիւնը յայտնեց, թէ ռազմափորձերուն նպատակն է ցոյց տալ, որ զինուորները ճակատելու պատրաստ են Իրանը պաշտպանելու համար։

ՏԻԱՐՊԵՔԻՐ.- Հարաւարեւելեան Թուրքիոյ մէջ, վերջին 2 օրերուն, թրքական ապահովութեան ուժեր 35 քիւրտ անջատողականներ սպաննած են բախումներու ընթացքին։

ՊԱՂԴԱՏ.- Իրաքեան մարդկային իրաւանց կազմակերպութիւն մը յանձնախումբ մը կազմած է, փնտռելու համար 1990-91ին Քուէյթ ներխուժման եւ գրաման օրերուն կորսուած քուէյթցիները։ Ըստ Քուէյթի, աւելի քան 600 քուէյթցիներ անհետացած են։

ԱԺԱՔՍԻՕ.- Ենթադրաբար քորսիքացի անջատողականներ, Քորսիքայի տարածքին 6 նամակատուներ ականահարած են Շաբաթ գիշեր։ Մարդկային վնասներ չեն արձանագրուած։

ԳԱՀԻՐԷ.- Ըստ պետական *«Կումհուրիա»* թերթին, Եգիպտոս 1995-1996 տարուան ընթացքին 3 միլիառ տոլար ապահոված է գրօսաշրջիկութեան մարզէն, ինչ որ նախորդ տարուան շահէն 30.9 առ հարիւր աւելի է։

ՊՈԿՈԹԱ.- Քոլոմպիոյ նախագահ էրնէսթօ Սամփէրի նախագահական օդանաւին մէջ 3.7 քգ. հերոյին գտնուած է Շաբաթ օր։ Ան կը պատրաստուէր Նիւ Եորք ուղղուելու։ Զինուորականներ խուզարկութեան ձեռնարկած են անծանօթի մը հեռաձայնային խօսակցութենէն ետք։ Իշխանութեան աղբիւրները նախագահին դէմ դաւի մը մասին խօսած են։

(ՌԷՈԹԸՐ)

Speedway
BLANCO CENTER
հեռ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
●ԿԱՆԱՉ
ԼԱԶԱՆԻԱ
●ԱՂՑԱՆ

ԱԶԴԱԿ Հեռ. Խմբ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ), 260780-583026 (ՊՈՒՐՋ ՀԱՄՈՒՏ), 260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT), 260780-583026 (BOURJ HAMMOUD), 260115 (IMP.), P.O.B. 80860, BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - ٢٦٠١١٥ المطبعة
٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦٠ - برج حمود
أزتاك